

**Werk ook mee
aan een mooi
Zaanstad Noord!**

Werkboek

Gebiedsstrategie: Rondom de Nauernasche Vaart

September 2025

www.zaanstad.nl

ZNSTD

1. Inleiding

Waarom dit werkboek?

In het gebied rondom de Nauernasche Vaart, bij Krommenie en Wormerveer, staat het nodige te gebeuren.

De komende jaren transformeren verouderde bedrijventerreinen in levendige woon-werkgebieden. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de verkeerssituatie verbetert. We willen ook aan de slag met duurzaamheid en groen. En met het behoud van erfgoed, winkels en voorzieningen. Zo is het nu en in de toekomst een fijne plek om te wonen en te werken, om op te groeien en oud te worden.

De Vaart is in dit gebied al eeuwenlang een verbindende schakel

Maar de vaart is ook een barrière die oost en west van elkaar scheidt. Nieuwe ontwikkelingen bieden kansen om hier wat aan te doen. En om het water meer beleefbaar te maken in het gebied.

De gemeente heeft dit werkboek gemaakt om de kwaliteiten, opgaven, partijen en doelen voor het gebied in beeld te brengen. En om ze in samenhang op te pakken, prioriteiten te stellen en keuzes te maken.

Dat doen we graag samen met u

Rondom de Nauernasche Vaart wonen veel mensen en zijn ondernemers, ontwikkelaars en partijen actief. Veel mensen hebben de afgelopen tijd meegedacht. Hun inbreng is gebruikt bij het opstellen van dit werkboek

Nu begint het pas!

Dit werkboek is een uitnodiging om samen de handschoen op te pakken in het gebied en te werken aan een mooie toekomst. Zo werken we samen aan een mooi Zaanstad Noord!

Onderdeel van Zaanstad Noord

Het gebied rondom de Nauernasche Vaart maakt onderdeel uit van Zaanstad Noord. Via het programma Zaanstad Noord werken we hier aan een leefbaar gebied voor iedereen. Daarnaast geeft ook de omgevingsvisie voor heel Zaanstad belangrijke uitgangspunten.

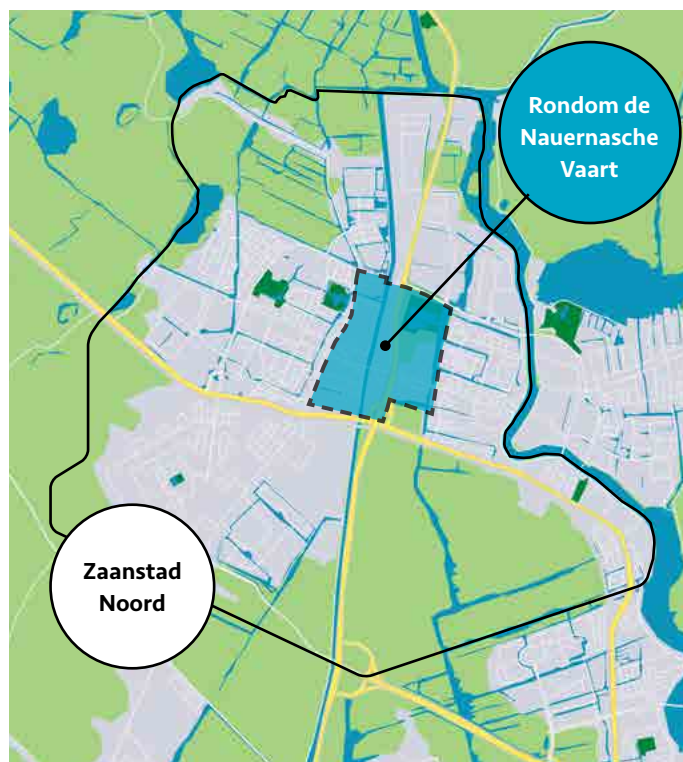
In Zaanstad Noord staan zeven speerpunten centraal

De gemeente Zaanstad heeft, vanuit een analyse van Zaanstad Noord, in overleg met inwoners, ondernemers en organisaties, een Perspectief en Strategie en een mobiliteitsplan voor Zaanstad Noord gemaakt. In dit gebied werken we aan zeven speerpunten:

- 1. Nieuwbouw van woningen voor diversiteit en doorstroming
- 2. Verbeteren van de bereikbaarheid en parkeerdruk
- 3. Versterken van de maatschappelijke kracht
- 4. Kwaliteit en duurzaamheid van wijken versneld aanpakken
- 5. Transformatie en modernisering van bedrijventerreinen, samengaan wonen en werken
- 6. Wormerveer als focusgebied voor toerisme
- 7. Versterken van cultuurhistorie en natuur

In drie gebieden komen veel opgaven bij elkaar

Langs de Zaan, bij de Nauernasche Vaart en de Dorpsstraat/Noorderveenweg (Assendelft) komen veel vraagstukken samen. Voor deze gebieden maken we daarom een eigen werkboek. *Het werkboek voor de Nauernasche Vaart ligt nu voor u!*

De vier werkprincipes van Noord

De ontwikkeling van Zaanstad Noord gaat aan de hand van vier principes. Zo werken we met elkaar aan dit gebied:

1. **Noord maken we samen**
2. **Duidelijkheid op hoofdlijnen**
3. **Gebieden met een eigen aanpak**
4. **Een haalbaar programma**

Het werkboek voor heel Zaanstad Noord vertelt meer over de ontwikkeling van Noord als geheel en hoe we deze principes toepassen. Ook rondom de Nauernasche Vaart werken we op die manier!

Naast de werkprincipes voor Zaanstad Noord, houden we ook rekening met de vijf principes uit de Zaanse omgevingsvisie: de toekomstvisie voor heel Zaanstad (zie pagina 12 van dit werkboek). Die principes zorgen dat we optimaal gebruik maken van de ruimte en de Zaanse identiteit bewaren.

Hoe gebruikt u dit werkboek?

Bent u inwoner, ondernemer of initiatiefnemer in Zaanstad Noord en specifiek in het gebied rondom de Nauernasche Vaart? Of bent u hier namens een organisatie actief? Dan nodigen wij u van harte uit om een bijdrage te leveren aan dit gebied.

In dit werkboek leest u wat er rondom de Nauernasche Vaart allemaal gaat gebeuren. En vindt u uitgangspunten en handvatten om in dit gebied aan de slag te gaan. We laten geen dichtgetimmerd plan zien, maar wel een richting voor het gebied. Daarbinnen is ruimte om uw eigen ideeën en plannen invulling te geven.

Dit werkboek bestaat uit vier hoofdstukken:

1. Inleiding	2
Waarom dit werkboek?	2
Onderdeel van Zaanstad Noord	2
De vier werkprincipes van Noord	3
Hoe gebruikt u dit werkboek?	3
2. De Nauernasche Vaart	4
Een rijke historie van bedrijvigheid en water	4
Kwaliteiten en opgaven van het gebied	6
Er gebeurt al veel	8
De Nauernasche Vaart maken we samen!	9
3. De Nauernasche Vaart in de toekomst	10
Stip op de horizon	10
Wonen	14
Mobiliteit	16
Maatschappelijke kracht	18
Openbare ruimte en duurzaamheid	20
Bedrijvigheid	22
Toerisme en recreatie	24
Cultuurhistorie en natuur	26
4. Aan de slag als inwoner of ondernemer	28

2. De Nauernasche Vaart

Een rijke historie van bedrijvigheid en water

Het gebied rondom de Nauernasche Vaart is een gebied met een rijke historie. Deze heeft het gebied gevormd tot wat het nu is. Het verhaal van vroeger biedt aanknopingspunten voor ontwikkelingen van nu.

In gebruik nemen van woest waterland

11e eeuw

In de 11e eeuw trokken boeren het woeste land van de Zaanstreek in om het te ontginnen en als akker en weiland te gebruiken. Door sloten haaks op de Zaan en het Cromme IJ te graven in het veen werd de drassige veenbodem droger en begaanbaar. Hierdoor ontstond het karakteristieke Zaanse veenweidegebied of slagenlandschap.

13e eeuw

De eerste schriftelijke vermeldingen van Krommenie dateren uit de tweede helft van de 13e eeuw. Steeds meer mensen gingen toen langs de dijk wonen. Sommige huizen of boerderijen werden op terpen gebouwd. Zo ontstond de bebouwing langs het lint. Door bodemdaling verdween rond 1500 alle akkerbouw. Veeteelt werd het belangrijkste middel van bestaan. Krommenie werd een agrarisch lintdorp.

Overzichtskartaal met reconstructie van Noord-Holland anno 1288

14e tot 16e eeuw

Wormerveer is halverwege de 14e eeuw ontstaan vlakbij het veer naar Wormer. Dit veer bestond al rond 1350 en was een belangrijke verbinding tussen de oevers van de Zaan. De eerste bebouwing stond bij de kerk én langs het pad naar Krommenie. De inwoners hielden zich toen vooral bezig met visserij, veeteelt en akkerbouw. Door uitbreidingen van het dorp naar het zuiden werd Wormerveer langzaam een langgerekt dorp langs de Zaan.

De komst van de vaart

17e eeuw

Rond 1633 werd de 8,5 kilometer lange Nauernasche Vaart gegraven, van het Starnmeer naar het IJ bij buurtschap Nauerna. De vaart werd gegraven voor de ontwatering van de droogmakerij de Schermer, ten noorden van Krommenie. Langs de vaart werd aan beide zijden een dijk aangelegd, ook wel Twiskdijk of Nauernasche Vaartdijken genoemd. Een nadeel van de aanleg van de vaart was dat het verkeer over land tussen de dorpen Krommenie en Wormerveer werd afgesneden. Dit werd deels opgelost met pontveren en bruggen. Maar er bleef een barrière tussen de buurtdorpen bestaan.

Reilen en zeilen langs de vaart

17e en 18e eeuw

De vaart kreeg al snel de functie van vaarweg. Dit was aantrekkelijk voor de vroege industrie. Rond 1650 vestigden dan ook de eerste molens zich langs de vaart. In de Zaanstreek floreerde de scheepsbouw en bijbehorende industrieën. Krommenie en Assendelft stonden bekend door de zeildoekweverij. Hier werkten duizenden mensen. Het aantal inwoners van het dorp nam in deze tijd toe: per jaar werden gemiddeld twee huizen bijgebouwd. Om deze nieuwe panden een plek te kunnen geven werden haaks op het lint, aan weerszijden, een aantal paden aangelegd. Opvallend is dat ten oosten van de Nauernasche vaart, het deel van Wormerveer, nog grotendeels onbebouwd bleef.

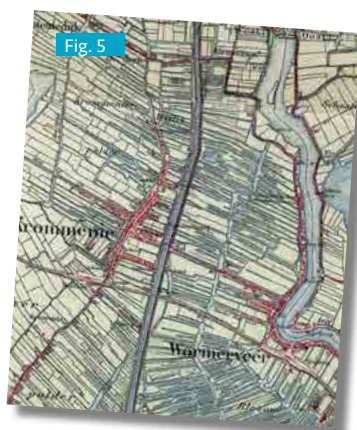

De stoomboot veroverde de vaart

19e eeuw

De florierende zeildoekindustrie langs de Nauernasche Vaart kwam tot een einde toen de stoomboot in opkomst kwam. Maar inwoners omarmden de industrialisatie en de economie leefde weer op. Uit de zeildoekweverij ontstond de linoleumfabricage, de brandslangenfabricage en de fabricage van blikken. De Zaanstreek werd bekend door de voedingsindustrie. Langs de Nauernasche Vaart verrezen grote fabrieken en industriële molens.

Ook de bevolking nam verder toe. Tussen de paden werden nieuwe wijkes met arbeiderswoningen gebouwd. Ook werden er nieuwe dwarsstraten met stenen woonhuizen aangelegd. In Krommenie ontstond een rijke afwisseling van woningen, fabrieken, paden, wegen en water, geconcentreerd rondom het lint. De oever van Wormerveer bleef nog steeds grotendeels onbebouwd.

Water met steeds minder verbinding

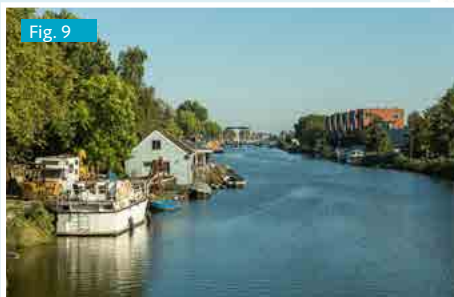
20e & 21 eeuw

In deze tijd kwam het gemotoriseerd verkeer op. De industrie werd minder afhankelijk van het water. Hierdoor nam de functie van de Vaart als grote vaarweg steeds meer af. Ook werd in deze periode de provinciale weg aangelegd, parallel aan de Nauernasche Vaart. Rond deze weg vestigden nieuwe vormen van industrie, met de rug naar de Nauernasche Vaart toe.

Ook speelde er woningnood. Grote uitbreidingswijken zorgden voor een grote aanwas van inwoners, zowel in Krommenie als Wormerveer. De nieuwbouwwijken vonden een plek op de 'lege' (industrie)terreinen aan het lint en in de polders. Tot dan toe was het veenlandschap leidend in hoe nieuwe bebouwing werd geplaatst. Maar door de meer grootschalige woningbouw hielden nieuwe wijken hier minder rekening mee. De nieuwe wijken hadden hierdoor weinig relatie met het slagenlandschap of de Vaart.

Kwaliteiten en opgaven van het gebied

Het gebied 'Rondom de Nauernasche Vaart' heeft veel kwaliteit. Zo zijn er nog veel sporen terug te vinden van de afgelopen eeuwen. Bijvoorbeeld linten, dijken, paden en bijzondere gebouwen. In de oude fabrieken en panden hebben zich enkele bijzondere functies gevestigd. Het is ook een gebied waarin nog steeds veel bedrijven zijn, aan weerszijden van de vaart. Ook het oude dorpslint van Krommenie ligt pal naast de Nauernasche Vaartzone. Dit historische lint bevat verschillende winkels en voorzieningen en is het centrum van het dorp.

Bewoners en ondernemers

De afgelopen jaren is de Nauernasche Vaart steeds meer een barrière geworden en heeft het gebied de relatie met het water verloren. Nu staan panden leeg, hebben winkels het soms moeilijk en is de vroegere betekenis en sfeer van het gebied op een aantal plekken verdwenen. Dit vraagt om een nieuwe stap!

Specifieke opgaven voor het gebied

- De verbinding met de vaart versterken en de barrière verminderen
- Versterken van het (winkel)lint van Krommenie en tegengaan van leegstand
- Transformatieopgave: wonen toevoegen en tegelijk ruimte voor bedrijvigheid blijven bieden
- Wateroverlast en hittestress tegengaan
- Ecologische verbinding versterken en routes maken naar het omliggende landschap
- Bereikbaarheid verbeteren (openbaar vervoer, langzaam verkeer, verkeers-circulatie)
- Erfgoed in stand houden, geschiedenis en karakteristieken zichtbaar houden en beleefbaar maken
- Culturele (broedplaats)functies en maatschappelijke functies in stand houden

Winkels en voorzieningen

Linten, dijken en paden

Ambachten en bedrijven

Industrieel erfgoed

Culturele broedplaatsen

Meer weten over hoe wij omgaan met erfgoed in het gebied?
Kijk dan op pagina 26

Er gebeurt al veel

Zaanstad Noord is een mooie verzameling van ondernemende dorpen. En ook in het gebied rondom de Nauernasche Vaart heeft het de afgelopen jaren niet stilgestaan. In het gebied zijn vele bedrijven en winkels gevestigd: langs de vaart en het lint van Krommenie. Er zijn organisaties en verenigingen actief op allerlei terreinen. Deze kracht van het gebied willen we benutten voor de stap naar de toekomst!

Rondom de Nauernasche Vaart is ook een broedplaats ontstaan van kleinere en grotere initiatieven: kunst, cultuur, werk, natuur, ondernemerschap en maatschappelijke voorzieningen. De bijzondere gebouwen in het gebied (erfgoed zoals oude kerken en fabriekspanden) lenen zich hier goed voor.

Lopende activiteiten en initiatieven

Hieronder een greep uit verschillende initiatieven, samenwerkingen en activiteiten die in en rondom het gebied plaatsvinden.

Maatschappelijke kracht

- K1 Groote Weiver
- K2 Loads Krommenie
- K3 Landelijke Rijvereniging/Pony Club Zaanse Ruiters
- K4 Hubertus Boot Krommenie
- K5 Speeltuinenvereniging 'Blok'

Groen & duurzaamheid

- D1 Stichting Vrienden van het Agathepark
- D2 Activiteiten/verenigingen in het Noordsterpark
- D3 Kringloop en repair café Groote Weiver
- D4 Garage Sale Krommenie

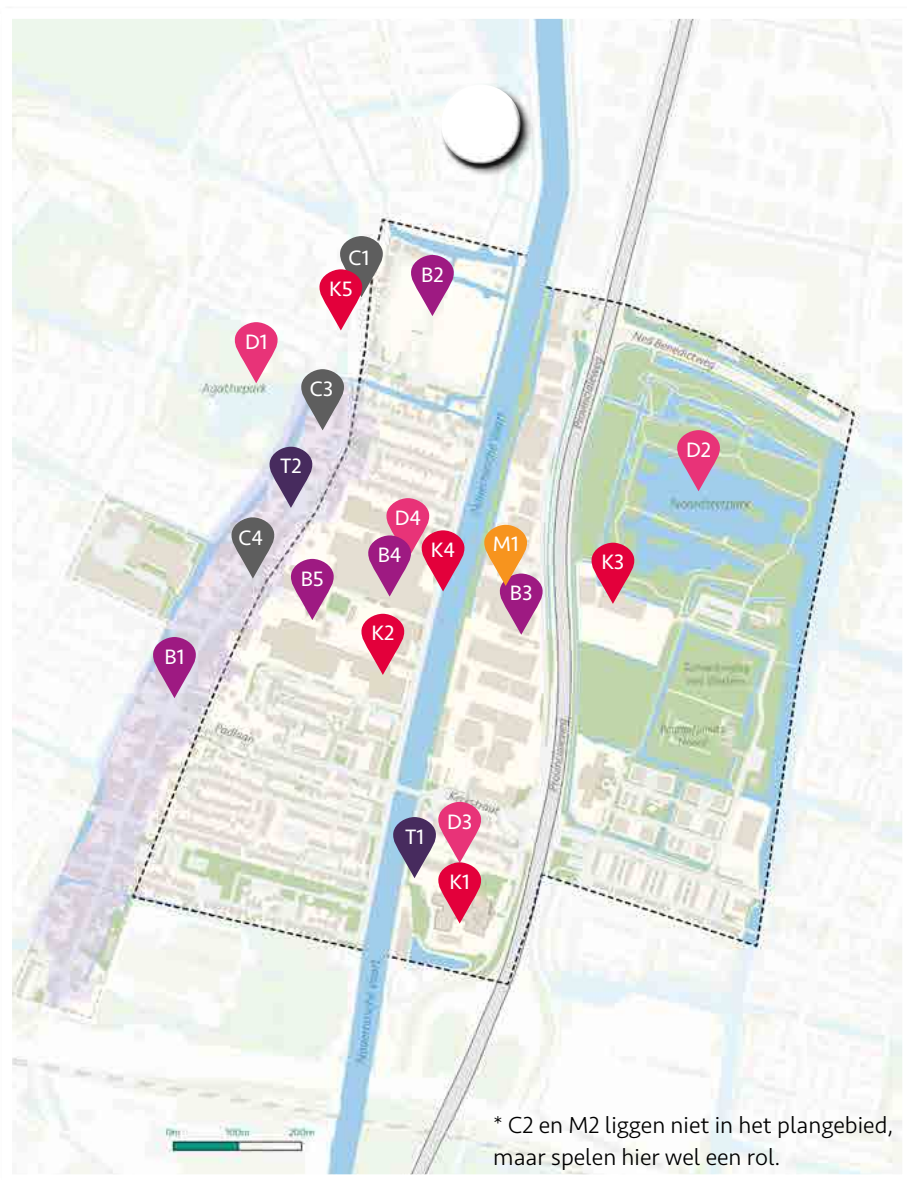
Bedrijvigheid

- B1 DOKA – winkeliersvereniging
- B2 Diverse ondernemers Mercuriusterrein
- B3 Businesspark Wormerveer
- B4 Bedrijven langs de vaart
- B5 Blick op hout – werkplaats houtbewerkers

Mobiliteit

- M1 Businesspark Wormerveer
- M2 Green Business Club Zaanstad

Cultuurhistorie

- C1 Historisch Genootschap Krommenie
- C2 Historische Vereniging Wormerveer*
- C3 Stichting Vrienden van de O.K. Kerk Krommenie
- C4 Vermaning Krommenie

Toerisme

- T1 Bootverhuur Kobo
- T2 DOKA Krommenie (activiteiten in de winkelstraat)

De Nauernasche Vaart maken we samen!

Met onder andere...

Winkeliersvereniging Krommenie

Winkeliersvereniging DOKA spant zich in om van Krommenie een leuk en levendig winkelgebied te maken. Met een verrassend en gevarieerd aanbod. Met een goede mix van plaatselijke ondernemers en landelijke filiaalbedrijven. Het leuke van Krommenie is dat het centrum ook een schat aan fraai, historisch erfgoed te bieden heeft.

Fig. 19

Blik op Hout

Blik op Hout is een meubelwerkplaats in Krommenie. Ze hebben een uitgebreide werkplaats voor houtbewerking.

De houtbewerkers maken gebruik van 'stadshout' van omgewaaide of gezaagde bomen uit omliggende steden. Dit hout ligt te drogen in de houtflat naast het terrein.

Dorpsraad Krommenie

De Dorpsraad Krommenie werkt aan een mooier, groener en gezelliger dorp, samen met bewoners en themagroepen zoals wonen en natuur. Het doel is om het dorp leefbaar, veilig en groen te houden.

Huttenbouw Wormerveer

Ieder jaar organiseert Stichting Zoefff Huttenbouw Wormerveer in de zomervakantie een huttenbouwweek in het Noordsterpark.

Elk jaar beleven 140 kinderen en een grote groep vrijwilligers hier de week van hun leven. De stichting werkt samen met stichting Buurtgezinnen, het Blijf van mijn lijf huis en scholen om ervoor te zorgen dat alle kinderen de kans hebben om mee te doen.

Historisch Genootschap Krommenie

Het Historisch Genootschap verzamelt en archiveert alles over Krommenie. Hun thuisbasis is Huize Barkeloo, het voormalig weeshuis van Krommenie. Regelmatig zijn er tentoonstellingen, wandelingen met gids en boekenmarkten. Het genootschap brengt ook het tijdschrift Krommenieër Kroniek uit.

Businesspark Wormerveer

Op Businesspark Wormerveer zijn ruim 700 bedrijven gevestigd. Het bestaat uit de bedrijventerreinen Molletjesveer, Noorderveld I en II.

In het gebied staat WOZ- waarde voor: Werkgelegenheid, Onderwijs en Zorg. Er zijn 5 onderwerpen waarop het gebied wil excelleren: Arbeidsmarkt/ onderwijs, Parkmanagement, Duurzaamheid, Bereikbaarheid en Veiligheid.

Fig. 20

De Groote Weiver

Multicultureel centrum De Groote Weiver is bar, podium, kringloopwinkel, repair café, keuken voor buurtmaaltijden en filmhuis in één.

De Groote Weiver bestaat al ruim 30 jaar en er is een grote groep vrijwilligers actief. "Een gebouw waar iedereen kan binnenlopen", schreven de eerste krakers in 1984. En dat is nog steeds zo!

Fig. 21

En met u?

In dit gebied zijn natuurlijk nog veel meer inwoners, ondernemers en organisaties actief.

Wij komen graag in contact om samen te werken aan de toekomst van dit gebied.

3. De Nauernasche Vaart in de toekomst

Stip op de horizon

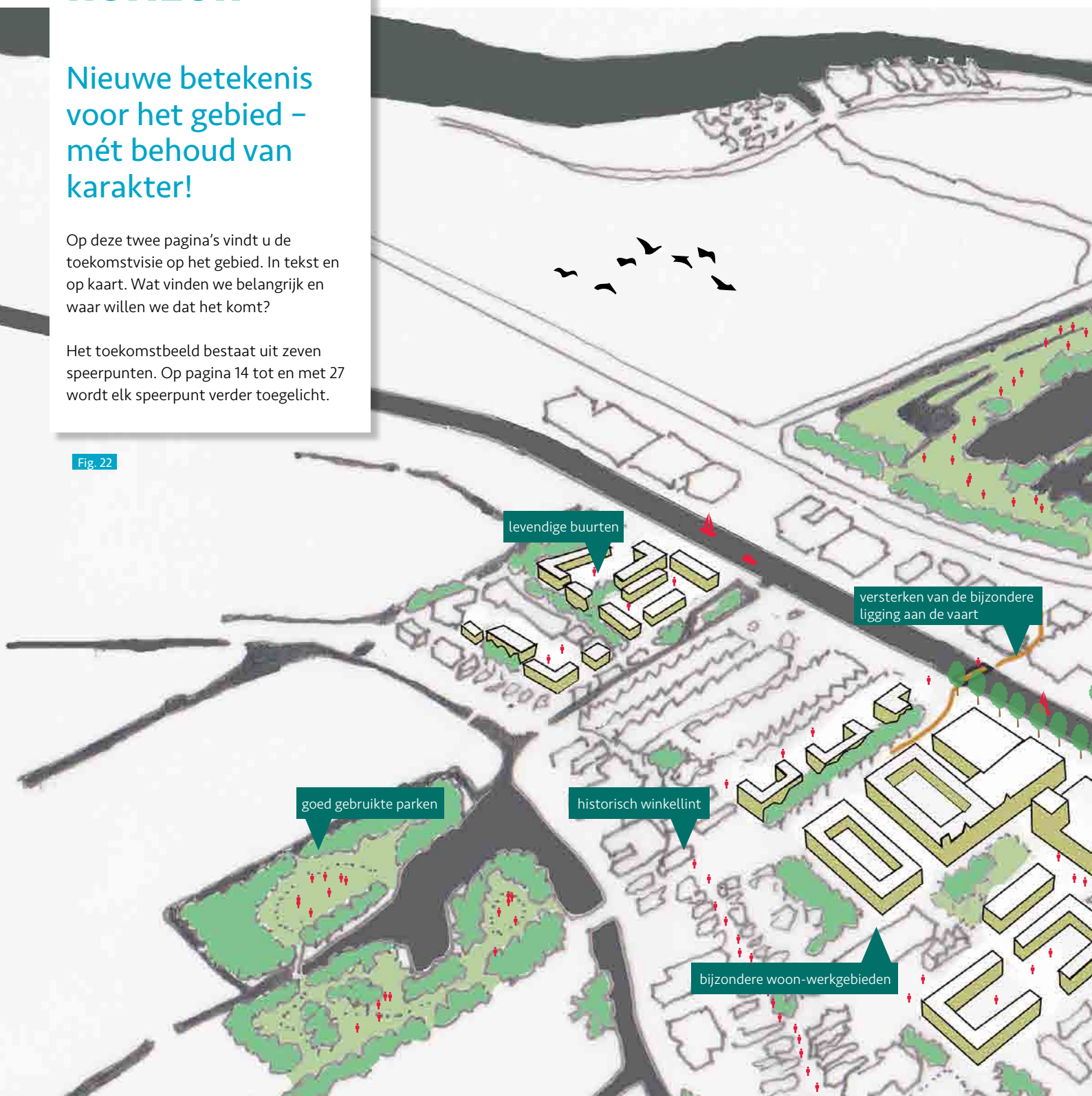
Nieuwe betekenis voor het gebied – mét behoud van karakter!

Op deze twee pagina's vindt u de toekomstvisie op het gebied. In tekst en op kaart. Wat vinden we belangrijk en waar willen we dat het komt?

Het toekomstbeeld bestaat uit zeven speerpunten. Op pagina 14 tot en met 27 wordt elk speerpunt verder toegelicht.

Fig. 22

Hoe zou de Nauernasche Vaart eruit kunnen gaan zien?

"De Nauernasche Vaart is al eeuwenlang een gebied waar water samenkomt met werken en wonen. Maar de band met het water is in de loop van de jaren verdwenen. Nieuwe ontwikkelingen bieden de kans om de bijzondere ligging en kwaliteiten rondom de Nauernasche Vaart weer beter te benutten.

De komende tijd versterken we de relatie met de vaart én geven deze een nieuwe betekenis. Daarmee blijft het gebied ondernemend, gezond en aantrekkelijk.

We verminderen de barrière van het water door de aanleg van fietsbruggen en -routes. Langs het water versterken we de ecologische en recreatieve waarde. Je fietst, vaart of wandelt er op een mooie manier naar het buitengebied. Verouderde, leegstaande terreinen en fabrieken veranderen in nieuwe, levendige buurten. Hier vind je een gevarieerde mix van wonen, werken, voorzieningen en groen.

Karakteristieke structuren en bijzondere gebouwen, zoals oude fabriekspanden, blijven waar mogelijk behouden. Ze vertellen het verhaal van het gebied en vormen soms bijzondere broedplaatsen. Met betaalbare ruimtes voor ondernemers, culturele en sociale functies. Door de impuls aan dit gebied profiteert ook het eeuwenoude dorpslint van Krommenie: de ontwikkelingen zorgen voor meer draagvlak voor de winkels en voorzieningen."

Zeven speerpunten

Voor Zaanstad Noord gelden zeven speerpunten (zie pagina 2). Deze zijn in dit werkboek toegespitst en concreter gemaakt voor het gebied rondom de Nauernasche Vaart:

Wonen

Nieuwe woningen in transformatiegebieden: gemengde woon- werkmilieus

Mobiliteit

Fietsverbindingen over en langs de vaart, verbeteren verkeerscirculatie en parkeren centrum Krommenie

Maatschappelijke kracht

Behoud van de culturele (broedplaats)functie van het gebied

Openbare ruimte en duurzaamheid

Meer waterberging, groen en duurzame energie

Bedrijvigheid

Moderniseren bedrijventerreinen en aandacht voor productieve wijken

Toerisme en recreatie

Versterken winkellint Krommenie en recreatie over de vaart

Cultuurhistorie en natuur

Behoud van industrieel erfgoed, versterken karakteristieke structuren en ecologie

Koppeling met de Zaanse Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een toekomstvisie voor heel Zaanstad. We gebruiken deze om de Zaanse identiteit verder te ontwikkelen, ook voor Zaankanters na ons. We zetten daarbij in op groei met kwaliteit. Dit betekent: werken aan een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving; gelijke kansen en bestaanszekerheid voor iedereen en een economie die veranderingen in de toekomst aan kan. Klimaatverandering en energie-, grondstoffen-, en mobiliteitstransitie vragen om ruimte in onze gemeente. Net zoals wonen en werken ook ruimte nodig hebben. Om deze goed in te passen, maakt de gemeente Zaanstad op de toekomst gerichte keuzes in de omgevingsvisie.

Vijf principes gelden altijd en overal

- Principe 1: Ruimte voor groen-blauw, uitnodigend en klimaatadaptief inrichten
- Principe 2: Direct en initiatiefrijk kiezen voor de energietransitie
- Principe 3: Dóórontwikkelen van de Zaanse woonwerkstad door mengen en verdichten
- Principe 4: Ruim baan voor lopen, fietsen en (hoogwaardig) openbaar vervoer
- Principe 5: Met ruimtelijke keuzes maatschappelijk verschil maken

Kwalitatieve groei in 5 deelgebieden

In de omgevingsvisie is de gemeente ingedeeld in 5 deelgebieden, met elk een eigen opgave en bijdrage aan de hele gemeente. Zaanstad Noord is één van deze deelgebieden: een rustiek netwerk met een dorps karakter. De Nauernasche Vaart valt in dit deelgebied.

Werkprincipes Zaanstad Noord

Naast de principes van de omgevingsvisie, hebben we eigen werkprincipes ontwikkeld die specifiek op dit gebied van toepassing zijn. Deze werkprincipes gelden samen met de principes van de omgevingsvisie voor de deelgebieden van Zaanstad Noord.

Zaanse sleutels

In de Omgevingsvisie zijn keuzes gemaakt. We richten ons de komende jaren met onze partners op een aantal concrete ruimtelijke ingrepen, die noodzakelijk zijn om te groeien met kwaliteit: de sleutels.

Deze sleutels zijn specifiek van toepassing zijn op dit gebied in Noord:

- Stad en land stevig verbonden
- Productieve wijken zijn een motor voor nieuwe woonwerkmilieus
- Bedrijventerreinen intensiveren met aandacht voor verhuisruimte
- Duurzame elektriciteit produceren en energie-infrastructuur uitbreiden

Hier leest u de Zaanse omgevingsvisie

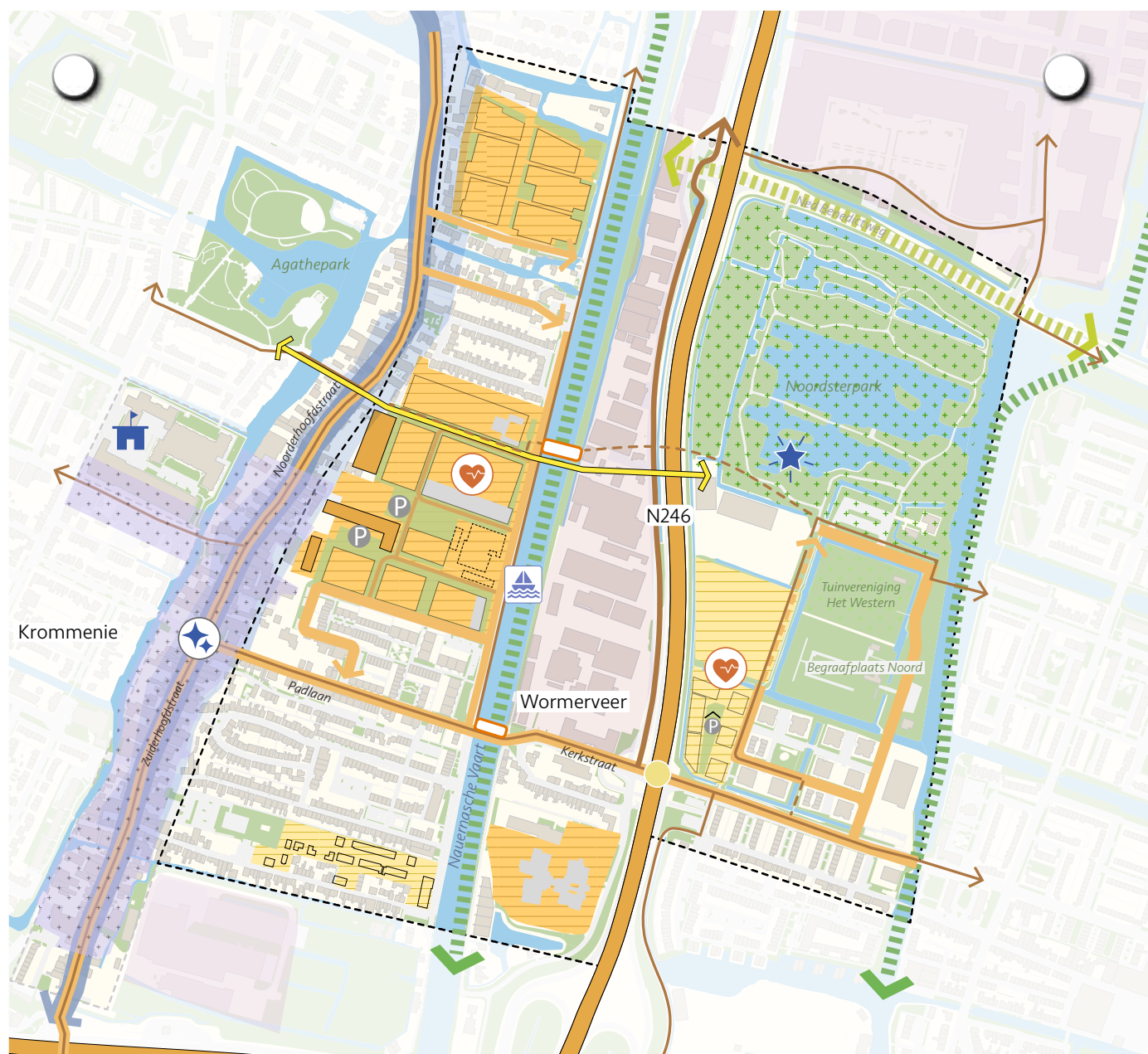
5 Principes
14 Sleutels

5 Principes
4 Werkprincipes Noord
4 Sleutels

Toekomstbeeld

Hieronder ziet u het toekomstbeeld voor het gebied Rondom De Nauernasche Vaart. Daarbij houden wij ook rekening met de directe omgeving, zoals het Agathepark, de Zuiderhoofdstraat of de Durghorst.

Wonen

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
- Indicatieve bebouwing
- Bestaand gebouw
- Groen

Mobiliteit

- Plus fietsnetwerk
- Fietsnetwerk
- Nieuwe fietsroute
- Nieuwe fietsverbinding
- Hoofdnetauto
- Secundair netwerkauto

- Nieuwe parkeervoorziening
- Nieuwe autoverbinding
- Nieuwe inrichting kruispunt

Maatschappelijke kracht

- H Nieuw buurthuis
- ♥ Zoekgebied nieuwe zorgfunctie
- ★ Nieuwe buurtvoorziening

Openbare ruimte en duurzaamheid

- Verbeteren park

Bedrijvigheid

- Winkellint Krommenie versterken
- Bedrijventerrein

Cultuurhistorie en natuur

- ➔ Krommenieër lint
- Bestaande ecologische Zone
- Nieuwe ecologische Zone
- Keten geschakelde parken
- Beeldbepalend pand
- Karakterbehoud van het lint

Toerisme en recreatie

- ⚓ Pleziervaart
- ★ Aantrekkelijk winkellint Krommenie

Overig

- Plangebied 'Rondom de Nauernasche Vaart'

Wonen

Nieuwe woningen in transformatiegebieden: gemengde woon-werkmilieus

Vanaf 2018 zijn we in Noord aan de slag om in 20 jaar zo'n 5000 woningen te bouwen. Dat gebeurt op verschillende locaties, ook rondom de Nauernasche Vaart. Hier liggen enkele transformatiegebieden: vaak plekken waar vroeger industrie was. Deze locaties zijn (deels) aangewezen voor woningbouw. Sommige projecten staan nog aan de start, andere worden op korte termijn gerealiseerd. Zo start de bouw van de Rolreder (Gasfabriek Krommenie) eind 2025.

We bekijken de woningbouwlocaties in samenhang

De komende jaren bouwen we rondom de Nauernache Vaart zo'n 700 tot 1000 woningen. Deze verspreiden we over een aantal grotere projecten. Aan het lint van Krommenie zijn ook enkele kleinere woningbouwinitiatieven. We bouwen woningen om het woningtekort tegen te gaan en de doorstroming op de woningmarkt te verbeteren. Er komen meer betaalbare woningen beschikbaar. In totaal bouwen we 30% sociale huur en 30% middeldure woningen. Daarnaast komen er duurdere woningen. De precieze verdeling verschilt per locatie.

Passend bij de dorpen en de plek

Door woningen toe te voegen aan dit gebied, versterken we de veerkracht en leefbaarheid in Krommenie en Wormerveer. Nieuwe woningen zorgen voor draagvlak voor voorzieningen, zoals openbaar vervoer, winkels, sport en zorg. We houden rekening met het karakter van de dorpen, straten en locaties. Monumentale en karakteristieke gebouwen worden zo veel mogelijk behouden. Op enkele bijzondere locaties is er ruimte voor gebouwen die hoger zijn dan de omliggende bebouwing, bijvoorbeeld langs de vaart. De funderingsproblematiek van bestaande woningen is een belangrijk aandachtspunt in de wijk.

Een mix van doelgroepen en woningtypen

In Noord moet iedere doelgroep een goede woning kunnen vinden. Rondom de Nauernasche Vaart gaan we voor een mix aan woningtypen. Zo bouwen we aan een diverse en aantrekkelijke buurt.

In Krommenie komt bij het Vaartdijkterrein een gemengd woon-werkmilieu

Hier hebben we aandacht voor starters en ouderen. Voor deze groepen zijn in Noord weinig woningen te vinden. We kijken naar de mogelijkheden voor jongeren die in Krommenie willen blijven wonen; dichtbij het centrum. Ook kunnen hier wat duurdere woningen komen. Aan de kant van de vaart is een logische plek voor appartementen (accenten). Meer richting het lint liggen kansen voor grondgebonden woningen. Dit kunnen zowel huur- als koopwoningen zijn.

Bij Rolreder en het Mercuriusterrein zijn ouderen een belangrijke doelgroep

Ook starters kunnen op het Mercuriusterrein terecht. Voor dit terrein dat transformeert naar een gemengd woon-werkmilieu zijn starters op de woningmarkt een logische doelgroep.

Aan de Kerkstraat in Wormerveer ontstaat een groene woonbuurt

Deze ligt vlakbij het Noordsterpark, met ruimte om te spelen of een wandeling te maken: een ideale plek voor starters en gezinnen! We onderzoeken ook of wonen op het PWN-terrein haalbaar is. In dat geval richten we ons op jongeren: dichtbij de Groote Weiver. Betaalbaarheid is voor deze doelgroepen belangrijk.

We combineren wonen en werken

Op de transformatielocaties vind je op dit moment verschillende bedrijven, zoals creatieve broedplaatsen en ambachten. Bedrijvigheid willen we behouden en versterken. We combineren daarom wonen en werken in de nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld door bedrijfsruimtes en ateliers te ontwikkelen of werk aan huis. Hiervoor liggen kansen bij het Vaartdijkterrein, PWN-terrein en Mercuriusterrein. Dat kan iets betekenen voor de programmatische ambitie woningen, omdat we streven naar een ideale mix van wonen, werken en voorzieningen.

We bouwen duurzaam met een zo laag mogelijk energiegebruik

Het gaat om klimaatneutraal bouwen, klimaat-adaptief bouwen, circulair bouwen en natuurinclusief bouwen. Dit is goed voor de leefbaarheid en biodiversiteit. Ook hebben we aandacht voor sneller en schoner bouwen. Door bijvoorbeeld houtbouw.

Programmatische ambitie

Ongeveer 700 - 1000 woningen:

- Rolreder: 45 woningen en 5 bouwkvavels
- Vaartdijkterrein: ongeveer 300 tot 500 woningen
- Mercuriusterrein: ongeveer 70 woningen
- PWN-terrein, Kerkstraat 110 en Kerkstraat Noord: nader te bepalen

BLVC-plan

Tijdens de bouw zorgen we ervoor dat de omgeving goed blijft functioneren. Daarom stellen we een BLVC-plan op. Bouwers krijgen de ruimte om hun werk te doen, terwijl we letten op bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid (BLV). Goede en tijdige communicatie (C) met de omgeving is daarbij essentieel. Zo houden we iedereen betrokken en zorgen we voor begrip en steun.

Projecten in Krommenie

- K1 Rolreder (Gasfabriek Krommenie)
- K2 Vaartdijkterrein (Chromos, Vlaar en omgeving)
- K3 Mercuriusterrein

Projecten in Wormerveer

- W1 PWN-Terrein
- W2 Kerkstraat 110
- W3 Kerkstraat Noord

Legenda

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
- Nieuwe fietsverbinding

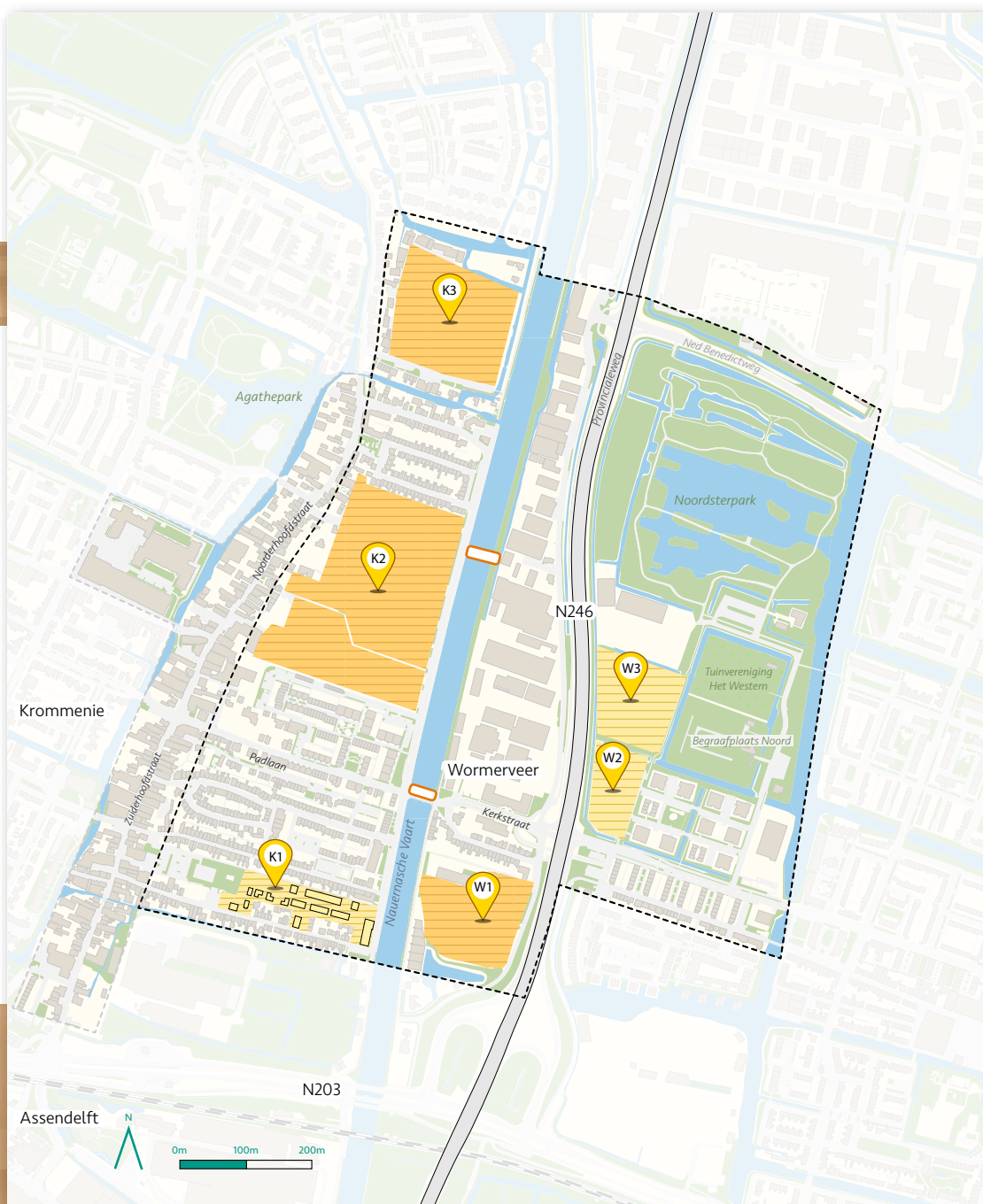

Fig. 23

Impressie woningbouwproject de Rolreder (Gasfabriek Krommenie)

Mobiliteit

Fietsverbindingen over en langs de vaart, verbeteren verkeerscirculatie en parkeren centrum

In het Mobiliteitsplan Zaanstad Noord staat dat we fietsen, wandelen, openbaar vervoer en deelauto's gaan stimuleren. Zo zorgen we voor leefbare gebieden waar het fijn werken, wonen en verblijven is, met ruimte voor ontwikkeling en groen. Dit geldt ook voor het gebied rondom de Nauernasche Vaart. We willen het verkeer op een goede en veilige manier door dit gebied leiden. En ervoor zorgen dat nieuwe ontwikkelingen niet voor verkeersproblemen zorgen. Daarom zetten we in op een aantal maatregelen:

Aantrekkelijke en veilige routes voor wandelaars

Langs de Nauernasche Vaart willen we goede recreatieve wandelroutes: aan de westkant over verharde stoepen en paden, aan de oostkant soms over onverharde paden.

We onderzoeken of het PWN-terrein via de waterkant bereikt kan worden door voetgangers. Ook het Mercuriusterrein en Vaartdijkterrein worden goed ingericht voor voetgangers. Daarmee sluiten deze ontwikkellocaties aan op het lint van Krommenie en de vaart. De ontwikkellocaties Kerkstraat Noord en Kerkstraat 110 sluiten we met veilige voetpaden aan op de Kerkstraat en richting het Noordsterpark.

Een sterk fietsnetwerk verbindt Krommenie en Wormerveer

Om het fietsnetwerk te versterken, komen er twee nieuwe fietsverbindingen over de vaart. Eén bij de huidige Vaartbrug: bedoeld om de veiligheid voor fietsers en voetgangers te verbeteren. De andere fietsbrug komt noordelijker en maakt onderdeel uit van de parkenroute. Deze fietsroute verbindt Wormerveer met Krommenie via het Noordsterpark en het Agathepark.

De ontwikkellocaties sluiten aan op het fietsroutenetwerk via de Padlaan en Kerkstraat. Bij de Kerkstraat is een veilige oversteek dan van belang. Langs de Zuidervaartdijk maken we de fietsroute aantrekkelijker voor fietsers. Tot slot onderzoeken we de bereikbaarheid van het PWN-terrein voor fietsers via de waterkant.

Toegankelijk openbaar vervoer en meer deelmobiliteit

We willen de bereikbaarheid van de treinstations in Noord verbeteren. Zo kunnen inwoners en bezoekers hier beter gebruik van maken. Hiervoor zetten we in op goede fietsroutes richting de stations en breiden we de fietsenstallingen er uit. Ook verbeteren we de toegankelijkheid van bushaltes in dit gebied. Zo wordt het makkelijker om op de bus te stappen naar het station of naar een van de winkelgebieden! Op een aantal ontwikkellocaties gaan we deelauto's en bijvoorbeeld deel(bak)fietsen aanbieden op toegewezen parkeerplekken (buurt-hubs).

Bereikbaar met de auto

We gaan de verkeerscirculatie in Krommenie aanpakken. We volgen hierbij het Mobiliteitsplan Noord: eenrichtingsverkeer in het centrum met o.a. een knip in de Vlusch en ook de aanpak van de Rosariumlaan. Om het winkellint en de aanlooproutes aantrekkelijker te maken, wordt het aantal parkeerplaatsen in de Noorder- en Zuiderhoofdstraat beperkt. We gaan deze parkeerplaatsen dichtbij het centrum compenseren. Hiervoor onderzoeken wij het Vaartdijkterrein als een mogelijke optie.

De ontwikkellocaties moeten bereikbaar zijn met de auto. Dit mag ook niet tot problemen op andere plekken leiden. Het Vaartdijkterrein wordt daarom ontsloten via de Noordervaartdijk. Op het terrein zelf zetten we in op eenrichtingsstraten. Zo ontstaat een prettig leefklimaat waar langzaam verkeer de overhand heeft. We onderzoeken een passende ontsluiting van de projecten aan de Kerkstraat: via de bestaande infrastructuur en/of via het verlengde van de Noordsterweg langs de manege. Een herinrichting van de Noordsterweg is wellicht nodig voor een verkeersveilige ontsluiting. We onderzoeken ook of het kruispunt van de N246 en de Kerkstraat kan worden verbeterd, zodat verkeer uit Wormerveer en Krommenie makkelijker op de Provinciale weg komt. Ook onderzoeken we of de geluidsoverlast van deze weg beperkt kan worden.

Programmatische ambitie

- Verplaatsen aantal openbare parkeerplaatsen Noorder- en Zuiderhoofdstraat naar directe omgeving
- Verkeerscirculatieplan Krommenie uitvoeren (is gekoppeld aan perspectief van 5000 woningen)
- Deelmobiliteit (deelauto's en deelbakfietsen)
- Fietsbruggen en fietsroutes

Verkeer en vervoer over water

Het Zaanse Mobiliteitsplan benoemt dat we een nieuwe impuls willen geven aan vervoer over water: voor goederen, bouw en afval. En voor personen. In de toekomst liggen hier zeker kansen in het gebied rondom de Nauernasche Vaart! Bijvoorbeeld voor de bouwlogistiek van de ontwikkellocaties. De vaart is populair voor de pleziervaart. En na vervanging van de provinciale bruggen, kan ook de beroepsvaart weer gebruik maken van de vaart.

Langzaam verkeer

- Fietsnetwerk plus
- Fietsnetwerk
- Nieuwe fietsroute
- Nieuwe fietsverbinding
- Verbetering kwaliteit fiets- en wandelroute
- Nieuwe voetgangersverbinding

Autoverkeer

- Hoofdnetwerk
- Secundaire netwerk
- Parkeervoorziening
- Nieuwe autoverbinding
- Knip
- Aanpassing inrichting kruispunt
- Verbetering verkeersveiligheid
- Beperken geluidshinder

Openbaar Vervoer

- Buslijn
- Bushalte

Overig

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)

* De getekende verkeersstructuur voor het Noordervaartterrein is indicatief.

Fig. 24

Voorbeeld van een fietsbrug

Maatschappelijke kracht

Behoud van de culturele (broedplaats)functie van het gebied

In Noord zetten we in op goed onderwijs, werk, maatschappelijke voorzieningen en gezondheid. Zo kan iedereen meedoen en is er minder ongelijkheid. Ook rondom de Nauernasche Vaart werken we aan een aangenaam en gezond woon-werkgebied met goede voorzieningen. Hierbij willen we de huidige culturele functie behouden.

Blijvend ruimte bieden voor werk, cultuur en creativiteit

Langs de Nauernasche Vaart vind je verschillende industriële en culturele functies. Deze zijn kenmerkend voor het gebied en de Zaanse cultuur van makers. Ze brengen mensen bij elkaar. Dit willen we zo mogelijk behouden. Als functies moeten verplaatsen (door de komst van woningen), doen we dat zo veel mogelijk in het gebied zelf. Zo onderzoeken we slimme combinaties van wonen, voorzieningen en werk. Als het echt niet anders kan, dan zoeken we gezamenlijk een passende plek binnen Noord.

Kunst biedt kansen om de identiteit van het gebied te versterken en mensen te verbinden. Daarom hebben we de ambitie om kunst toe te voegen bij de transformatie van het gebied. Verschillende locaties zijn kansrijk voor kunst(werken).

Werk en onderwijs verbinden

In Noord willen we de samenwerking tussen onderwijs, zorg en bedrijven versterken. De aanwezigheid van bedrijvigheid rondom de Nauernasche Vaart maakt dit een ideale plek om inwoners en ondernemers bij elkaar te brengen. Mogelijk is hiervoor ruimte te creëren op het PWN-terrein of het Vaartdijkterrein. We willen ook dat kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving.

Maatschappelijke voorzieningen

Het aantal woningen en daarmee het aantal inwoners van dit gebied groeit. Het voorzieningenaanbod groeit dan ook mee!

Zorgvoorzieningen

Ons doel is: zorg op de juiste plek. Voor dagelijkse zorg kun je terecht bij gezondheidscentra met verschillende zorg- en welzijnsfuncties op één plek. Zoals een huisartsenpraktijk, apotheek, tandarts

of fysio. Helaas is er op het moment een tekort aan huisartsen en praktijken. We zien ook dat de mondzorg voor kinderen achterblijft. Rondom de Nauernasche Vaart komt daarom een gezondheidscentrum. We denken nu aan een locatie op het Vaartdijkterrein of bij Kerkstraat Noord.

Bewegen en sport in de openbare ruimte

We versterken de actieve sportcultuur van Noord. De openbare ruimte moet uitnodigen om te bewegen, zowel voor jong als oud. Zo zijn er schaduwrijke (speel-) plekken nodig. De transformatielocaties in dit gebied bieden, naast ruimte voor wonen en werken, ook ruimte om deze voorzieningen toe te voegen.

Kinderdagverblijf

Op de transformatielocatie Mercuriusterrein is kinderdagverblijf het Boefje gevestigd. Wij zetten in op het behoud van een dergelijke functie op deze locatie.

Gemeenteloket in Krommenie

We openen een gemeenteloket in de bibliotheek Krommenie zodat inwoners van Zaanstad Noord dichterbij terecht kunnen voor reisdocumenten, rijbewijzen en vragen aan de gemeente. Zo maken we onze dienstverlening toegankelijker, besparen we reistijd en zijn we beter zichtbaar in de wijk.

Gezonde ontmoetingsplekken

In dit gebied willen we gezondheid stimuleren: gezonde straten, scholen en voedsel.

Het is belangrijk dat verschillende groepen mensen, jong en oud, elkaar hier kunnen ontmoeten: op scholen, in winkels, op de sportclub en in de directe woonomgeving. Daarom verminderen we de barrièrewerking van de Nauernasche Vaart door nieuwe fietsbruggen. Ook creëren we groene plekken en een pleintje aan het lint van Krommenie. Dit worden plekken waar mensen kunnen samenkomen. Aan de Durghorst wordt gewerkt aan een 'buurthuis nieuwe stijl' (werktitel: de Nieuwe Pelikaan). Voor jongeren willen we meer aandacht in dit gebied. Er is een tekort aan plekken waar zij terecht kunnen in hun vrije tijd.

Programmatistische ambitie

- Zorg- en welzijnsfuncties
- Een kinderdagverblijf
- Een plek om onderwijs en ondernemen bij elkaar te brengen
- De Groote Weiver
- Bewegen/sport en gezondheid in de openbare ruimte
- Spelen in de openbare ruimte

Maatschappelijke voorzieningen

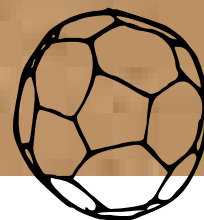
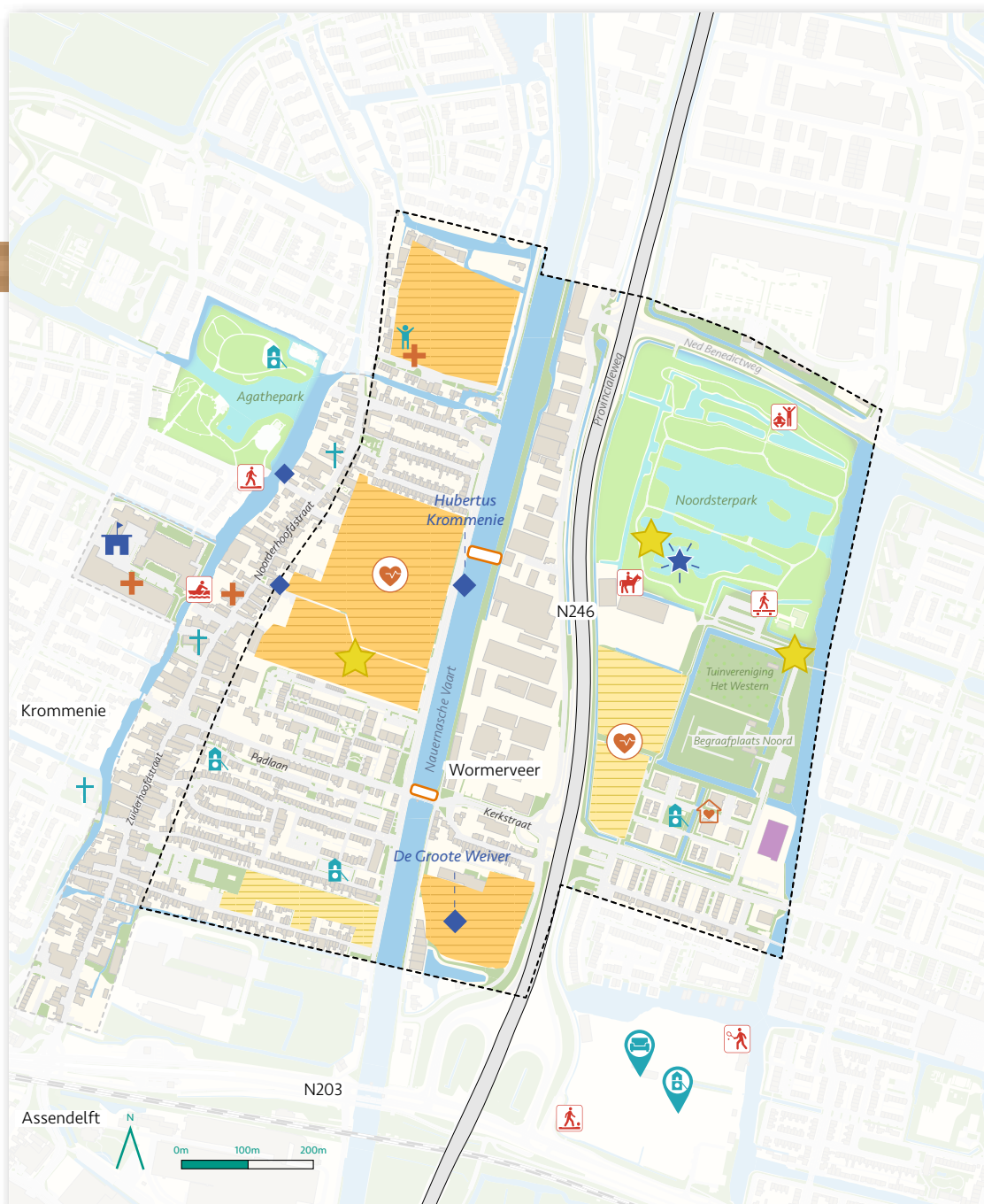
- Speciaal onderwijs
- Nieuw buurthuis/ cultuurvoorziening
- Nieuwe buurtvoorziening
- Cultuurvoorziening
- Kunstwerk
- Speeltuin
- Kinderdagverblijf
- Zoekgebied speeltuin en ontspanning
- Zorgfunctie
- Zoekgebied zorgfunctie
- Verpleeghuis

- Kerkgebouw of parochie

- Wandelen
- Tennis
- Paardrijen
- Fitness
- Roeien
- Voetbal

Overig

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
- Nieuwe fietsverbinding

Openbare ruimte en duurzaamheid

Meer waterberging, groen en duurzame energie

We willen dat Noord een duurzaam woon- en werkgebied is en blijft. Daarom willen we de kwaliteit, duurzaamheid en klimaatbestendigheid van gebouwen en openbare ruimte vergroten. Ook rondom de Nauernasche Vaart! We maken ruimte voor groen en water. En zorgen dat de ruimte onder de grond effectief gebruikt wordt.

Op weg naar energieneutraal

In de komende jaren schakelen we over van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. We sluiten daarmee aan bij de energietransitie van Zaanstad. De focus ligt op energiebesparing en de opwek van hernieuwbare energie. In dit gebied gaan we ook mee met de warmtetransitie: de overstap op duurzame warmtebronnen. Per project kijken we naar een passende oplossing, zoals bodemwarmte. De ambitie is om voor 2040 van het gas af te zijn. Elektriciteit is ook een belangrijk aandachtspunt. Overbelasting van het elektriciteitsnet is een probleem in Zaanstad. Ook in dit gebied plaatsen we daarom extra trafohuisjes. Bij nieuwbouw-ontwikkelingen lossen we dit indien mogelijk in de gebouwen op. Of we kijken naar een oplossing in de openbare ruimte en andere (nuts-)voorzieningen. Bewustwording over energiegebruik is ook belangrijk: minder verspilling en meer groene stroom!

Groene straten en gebouwen

Rondom de Nauernasche Vaart komt meer groen; in straten en op daken. Dit gaat versterken en gevolgen van klimaatverandering tegen, zoals hittestress. Het draagt bij aan een fijn leefklimaat en biodiversiteit. Bij (grote) platte daken sporen we aan tot vergroening als dit technisch mogelijk is. In het gebied versterken we de groen-structuren. Zo maken we de bomenrijen bij de Kerkstraat-Padlaan, de Provinciale weg en Ned Benedictweg af. Bij het Vaartdijkterrein komen bomen langs de oost-west-verbindingen. Bij de Noorder- en Zuiderhoofdstraat behouden we de bomenstructuur. Groen draagt er bij aan een aangenaam winkelgebied en koele looproutes. Ook de groenstructuren in de parken en bij het PWN-terrein zijn waardevol. In het gebied zetten we in op het vergroenen van de openbare ruimte. Ook stimuleren we natuurinclusief bouwen.

We verbinden het Noordsterpark met het Agathepark

Het Noordsterpark is een belangrijke groene plek in dit gebied. Het Noordsterpark willen we een kwaliteitsimpuls geven om de gebruiks- en belevingswaarde van het park te verbeteren. Ook onderzoeken we hoe het park beter verbonden kan worden met de omgeving. Hiervoor willen we een nieuwe, groene fiets- en wandelverbinding maken over de vaart naar het Noordsterpark. In het park willen we ook een betere waterkwaliteit.

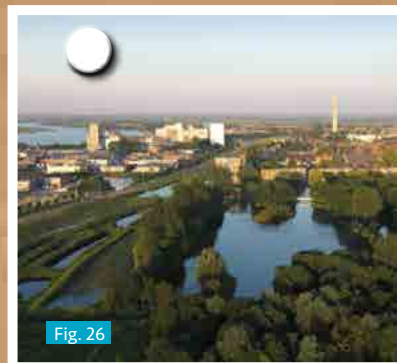
Water opvangen en vasthouden

Sommige stukken in het gebied rondom de Nauernasche Vaart zijn kwetsbaar voor wateroverlast. Bij hevige regenval kan het water nergens heen en lopen de straten onder. Bij de woningbouwprojecten is het belangrijk om aandacht te besteden aan wateropvang: de openbare ruimte en nieuwe bebouwing moeten het water voor een langere tijd kunnen opvangen en vertraagd afgeven aan de omgeving. Ook op gebiedsniveau kijken we naar maatregelen. Zo zijn er voor Krommenie herinrichtingsprincipes opgesteld.

Aandacht voor de bodem

Elektriciteitskabels, water, gas, riolering, energie-systemen, ondergrondse afvalcontainers en bomen nemen ruimte in onder de grond. De grond ligt letterlijk bijna vol en het wordt drukker door nieuwe functies als verzwaring van het elektriciteitsnet, laadinfrastructuur of klimaatadaptieve maatregelen (meer bomen en waterberging). Zonder sturing lukt het niet meer om alle opgaven in te passen. Om stagnatie van plannen (wonen, mobiliteit, verduurzaming) te voorkomen moeten we inzicht hebben in het huidige ruimtegebruik in de ondergrond én in de ruimtevraag van toekomstige opgaven.

De bodem heeft daarnaast een cruciale rol in wateropname, draagkracht, biodiversiteit en begroeiing. Ook zijn er aandachtspunten: grondwater, erfgoed, verontreiniging, archeologie, bodemdaling, etc. De bodem draagt zo bij aan de gezondheid, leefbaarheid en veiligheid rondom de Nauernasche Vaart en aan de Zaanse opgaven en ambities.

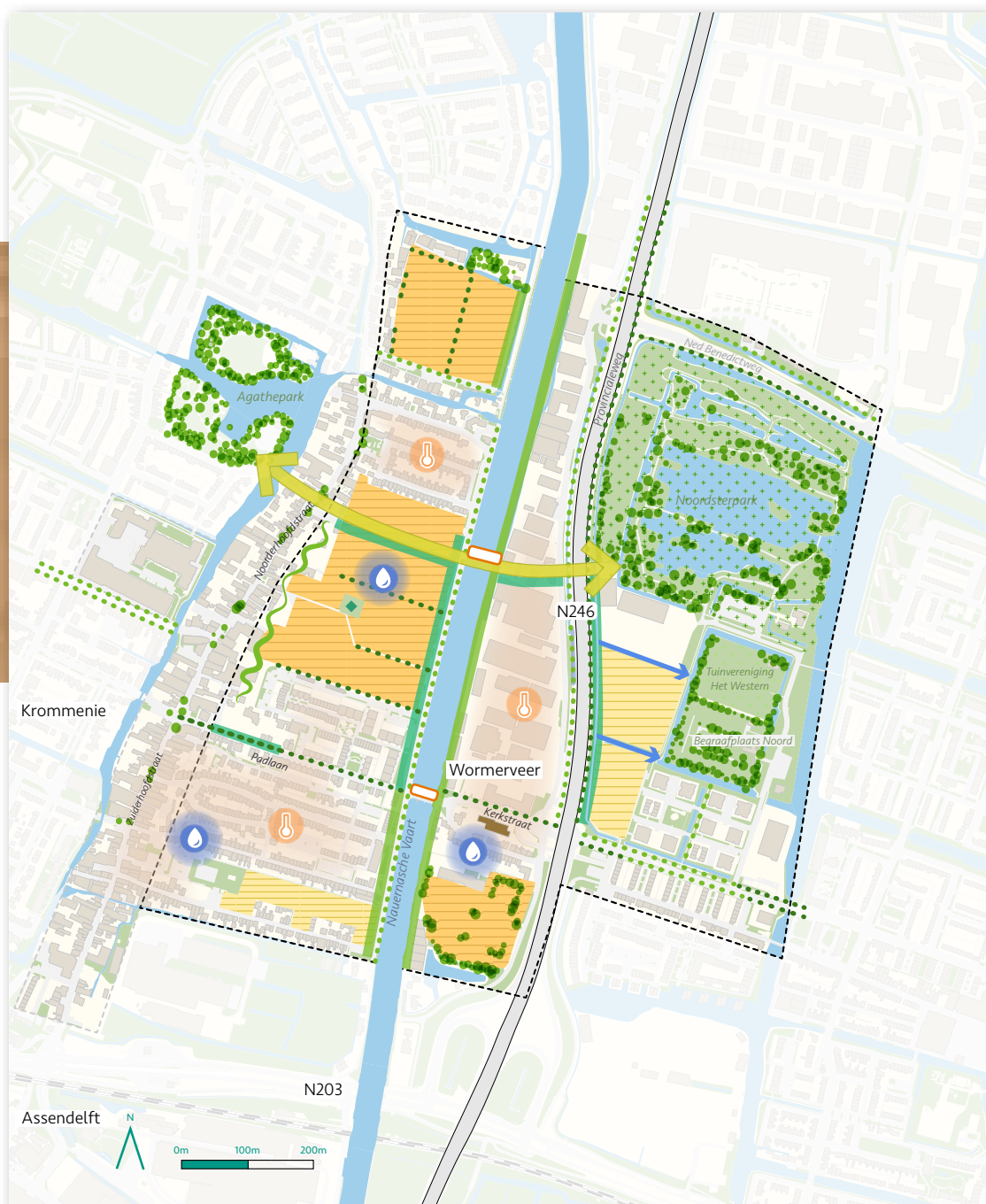
Voor de openbare ruimte passen we de "Ontwerpaanpak Openbare Ruimte Zaanstad" toe.

Herinrichtingsprincipes voor watermanagement in Krommenie

Programmatie-ambitie

- Koele (groene) plekken en parken
- Waterberging
- Trafohuisjes
- Alternatieve locatie elektriciteitsstation

- Laanbeplanting
- Aanbrengen laanbeplanting
- Belangrijke bomenstructuur
- Groenstructuur
- Nieuwe groenstructuur
- Verbeteren park
- Groene 'rafelrand'
- Keten van geschakelde parken
- Aanbrengen watergang
- Belangrijke groene plek

- Aanpak gebieden met wateroverlast
- Aanpak gebieden met hitte-eiland effect

 Vernieuwing
elektrastation

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
- Nieuwe fietsverbinding

Bedrijvigheid

Moderniseren bedrijventerreinen en productieve wijken

De economie van Noord heeft een eigen identiteit. Met grote internationale én veel kleinschalige bedrijven, gericht op de lokale markt. We werken aan een sterke economie die zorgt voor brede welvaart in het gebied.

Ook rondom de Nauernasche Vaart is deze diverse bedrijvigheid te vinden. Bijvoorbeeld de fabriek van Forbo, bedrijven langs de vaart en in kleine, creatieve werkplaatsen. In het gebied willen we voldoende ruimte voor werk blijven bieden. We zetten in op productieve wijken, met een passende mix van wonen, werken en voorzieningen. Zo blijft Noord een goed woon-werkgebied. En een gebied met kansen voor jong en oud. Ook een goede bereikbaarheid is daarbij van belang.

Productieve wijken en buurten

Rondom de Nauernasche Vaart bouwen we aan aantrekkelijke buurten waar zowel gewoond als gewerkt wordt. De Metropoolregio Amsterdam heeft een richtlijn voor een passende verdeling tussen wonen, werken en voorzieningen:

- **65% wonen:** eengezinswoningen en appartementen
- **20% werken:** reparatie, atelier en creatieve industrie
- **15% voorzieningen:** buurtcentrum, scholen/opvang, horeca, supermarkt, culturele voorzieningen

We streven ernaar om deze verdeling ook te hanteren voor het gebied rondom de Nauernasche Vaart. De bedrijventerreinen in het gebied zijn aan herstructurering toe. Voor deze gebieden streven wij naar productieve wijken met een mix van wonen, werken en voorzieningen.

We moderniseren bedrijventerreinen

In het gebied rondom de Nauernasche Vaart vind je al eeuwenlang bedrijvigheid. We willen hier ruimte voor blijven bieden. We streven naar een duurzaam, circulair en aantrekkelijk vestigingsklimaat. We zetten daarom in op het moderniseren van de aanwezige bedrijventerreinen.

Het binnenstedelijk bedrijventerrein Mercurius verandert de komende jaren in een gemengd woon-werkgebied. Dit wordt gefaseerd aangepakt. Het initiatief voor transformatie ligt bij de initiatiefnemers. Het (perifere) bedrijventerrein Molletjesveer blijft behouden als werkgebied. Dit gebied wordt gemoderniseerd en gaan we intensiever gebruiken. Goed voor de duurzaamheid en levendigheid! Op het PWN-terrein en op andere locaties zien we kansen om de creatieve broedplaats en industriële of bijzondere panden te combineren met bedrijvigheid, waaronder maakindustrie en culturele en creatieve industrie.

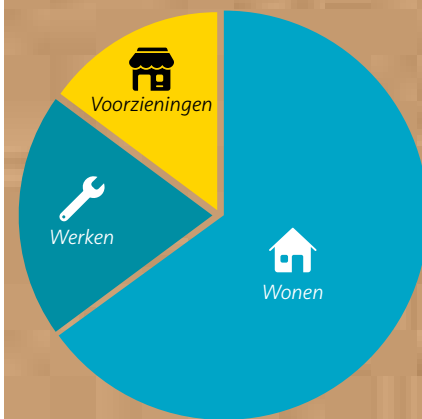
Ook voor bedrijven en werknemers is een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving van belang. De beleving van het water van de vaart kan hier een rol in spelen.

Winkelen: het lint van Krommenie

Het winkellint van Krommenie vormt het hoofdwinkelgebied van dit gebied. En het is een van de drie belangrijkste winkelgebieden binnen Zaanstad!

Doel is om dit winkelgebied compact, aantrekkelijk en levendig te houden. Nieuwe detailhandelsinitiatieven en kleinschalige bedrijven zijn daarom van harte welkom! Zo voorkomen we leegstand. Ook 'wonen boven winkels' kan een goede bijdrage aan het centrum leveren. De komst van nieuwe woningen rondom het centrum vergroot het draagvlak voor de winkels in het gebied.

We verminderen het aantal parkeerplaatsen in de winkelstraat om deze aantrekkelijker te maken voor bezoekers. Die parkeerplaatsen compenseren we rond het centrum; indien mogelijk deels op ontwikkellocatie Vaardijkterrein. Ook kijken we welke maatregelen we kunnen nemen om het winkelgebied klimaatadaptief in te richten. Tot slot werken we aan de uitstraling van het winkelgebied, bijvoorbeeld met een aantrekkelijke entree en de winkels dichtbij elkaar geconcentreerd. Zo blijft het winkellint een fijne plek om te bezoeken!

Verdeling van functies in een productieve wijk

Programmatie ambitie

Werkfuncties en bedrijvigheid, aansluitend op de economische visie, waaronder:

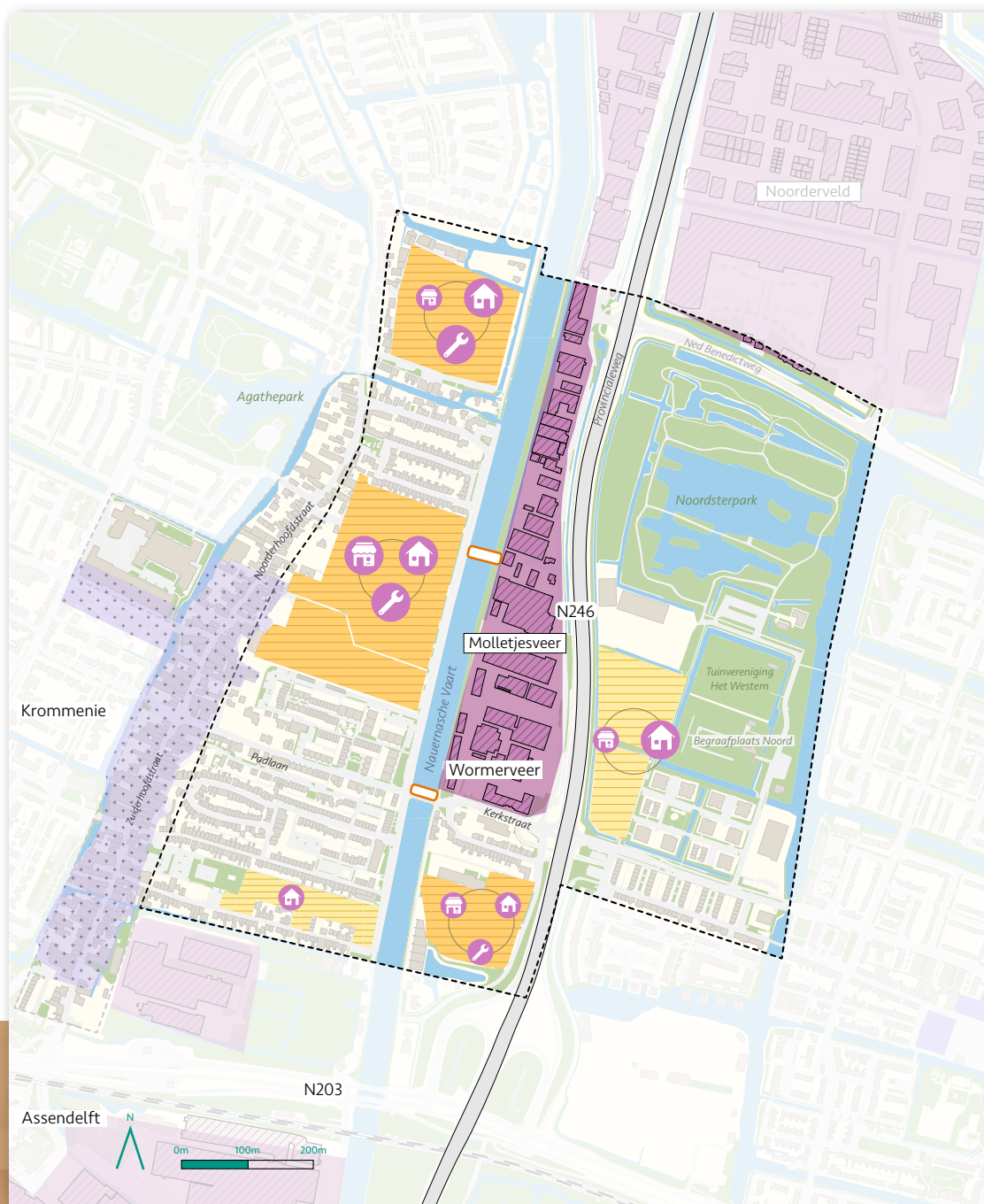
- Werken aan huis
- Ambachten en reparatie
- Food
- Culturele en creatieve functies
- Toerisme en recreatie
- Stadsverzorgende functies
- Zakelijke dienstverlening

Bedrijvigheid met een ontmoetingsfunctie

Combinatie wonen en werken op verschillende manieren:

- Gebouwen gericht op werk tussen woningen
- Werken in de plint
- Bedrijfsruimtes, ateliers en kantoren
- Inpassen van bestaande bedrijven
- Wonen boven winkels in het winkellint

- Werkgebieden**
- Moderniseren en intensiveren bedrijventerrein
- Winkelgebieden**
- Hoofdwinkelgebied versterken
- Productieve wijken**
- Wonen
 - Werken
 - Voorzieningen
- Overig**
- Nieuwbouwproject
 - Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
 - Nieuwe fietsverbinding

Lees hier de Economische
Visie van Zaanstad

Fig. 28

Toerisme en recreatie

Versterken winkellint Krommenie en recreatie over de vaart

Zaanstad Noord is niet alleen een geliefd gebied onder Zaankanter, maar ook bij mensen van buitenaf: uit de regio en van verder weg. In Noord willen we kleinschalige recreatie en toerisme versterken. Daarbij denken we aan wandelaars, fietsers, waterrecreanten, winkelend publiek uit de regio en geïnteresseerden in erfgoed.

Ook rondom de Nauernasche Vaart kunnen inwoners, recreanten en toeristen het moois van de Zaanstreek ontdekken. Dit willen we stimuleren! Zo kunnen mensen het gebied beleven vanaf het water van de vaart. Voor een gevarieerd winkelaanbod kunnen ze terecht aan het winkellint van Krommenie. In het hele gebied willen we de verhalen van nu en vroeger beleefbaar maken. Bijvoorbeeld door kunst of theater, in ontmoetingsplekken en in het bijzondere erfgoed.

Versterken winkellint Krommenie

Het lint van Krommenie is de plek waar bewoners en bezoekers in het gebied winkelen en elkaar ontmoeten. Maar ook de plek waar de geschiedenis van de Zaanstreek goed zichtbaar is. Zo vind je hier de bekende Zaanse huizen en andere monumenten. De winkeliersvereniging heeft daarom een mooie wandelroute ontwikkeld langs historische plekken (zie p. 29 voor meer informatie).

We zetten in op het versterken van het winkellint. Dit doen we bijvoorbeeld door leegstand tegen te gaan in de winkelstraat. Ook investeren we in de openbare ruimte om het gebied een aantrekkelijke uitstraling te geven. En we onderzoeken de mogelijkheden voor een gezellig plein aan het lint, met wellicht ruimte voor horeca! Ook evenementen zoals de Voorjaarsmarkt dragen bij aan een levendig gebied.

Nauernasche Vaart: belangrijke route naar het buitengebied

De pleziervaart wordt steeds populairder. Voor de veiligheid willen we de pleziervaart zo veel mogelijk scheiden van de

beroepsvaart. Het beroepsverkeer neemt vooral over de Zaan toe. De Nauernasche Vaart zien we daarom als een steeds belangrijke vaarweg voor de pleziervaart. De vaart is zelfs de aangewezen staande mastroute. Ook maakt de vaart onderdeel uit van het sloepennetwerk.

De afgelopen jaren is er al veel geïnvesteerd in deze verbinding. Zo heeft het Hoogheemraadschap de vaart gebaggerd. Ook is er geïnvesteerd in een systeem met QR-codes om bedieningsverzoeken van de bruggen te optimaliseren. De komende jaren willen we de pleziervaart verder bevorderen. Het is hierbij wel belangrijk om overlast van (water)recreanten te voorkomen.

Samen met het Hoogheemraadschap kijken we naar de mogelijkheden voor aanlegplekken. Zo kan je vanaf het water gemakkelijk een uitstapje maken naar het karakteristieke lint van Krommenie.

Ook veilige en mooie wandel- en fietsroutes langs de vaart en richting het buitengebied zorgen voor een aantrekkelijk gebied voor recreanten.

Bijzondere overnachtingen in het gebied

Zaanstad Noord kenmerkt zich door erfgoed en natuur. Ook rondom de Nauernasche Vaart kan je het karakter van Noord ervaren. En vanuit het gebied sta je voor je het weet in het groen van de Krommenieër Woudpolder. We zien in dit gebied daarom verschillende mogelijkheden voor kleinschalige overnachtingsmogelijkheden. Denk bijvoorbeeld aan een Bed and Breakfast. Of in een monument. Waar prachtige doorzichten zijn naar het water, naar de polders en historische linten, kunnen bezoekers mooie herinneringen opbouwen. Dit willen we stimuleren.

Programmatie ambitie

Kleinschalige
overnachtingsmogelijkheden

Aanlegsteiger

Horeca

Fig. 29

Toerisme en recreatie

- Fietsnetwerk
- Wandelnetwerk
- Voliere
- Bloementuin
- Winkelgebied
- Impuls winkelgebied
- Nieuwe fietsverbinding
- Pleziervaart
- Roeien
- Bootverhuur
- Zoekgebied aanlegplaatsen

Overig

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)

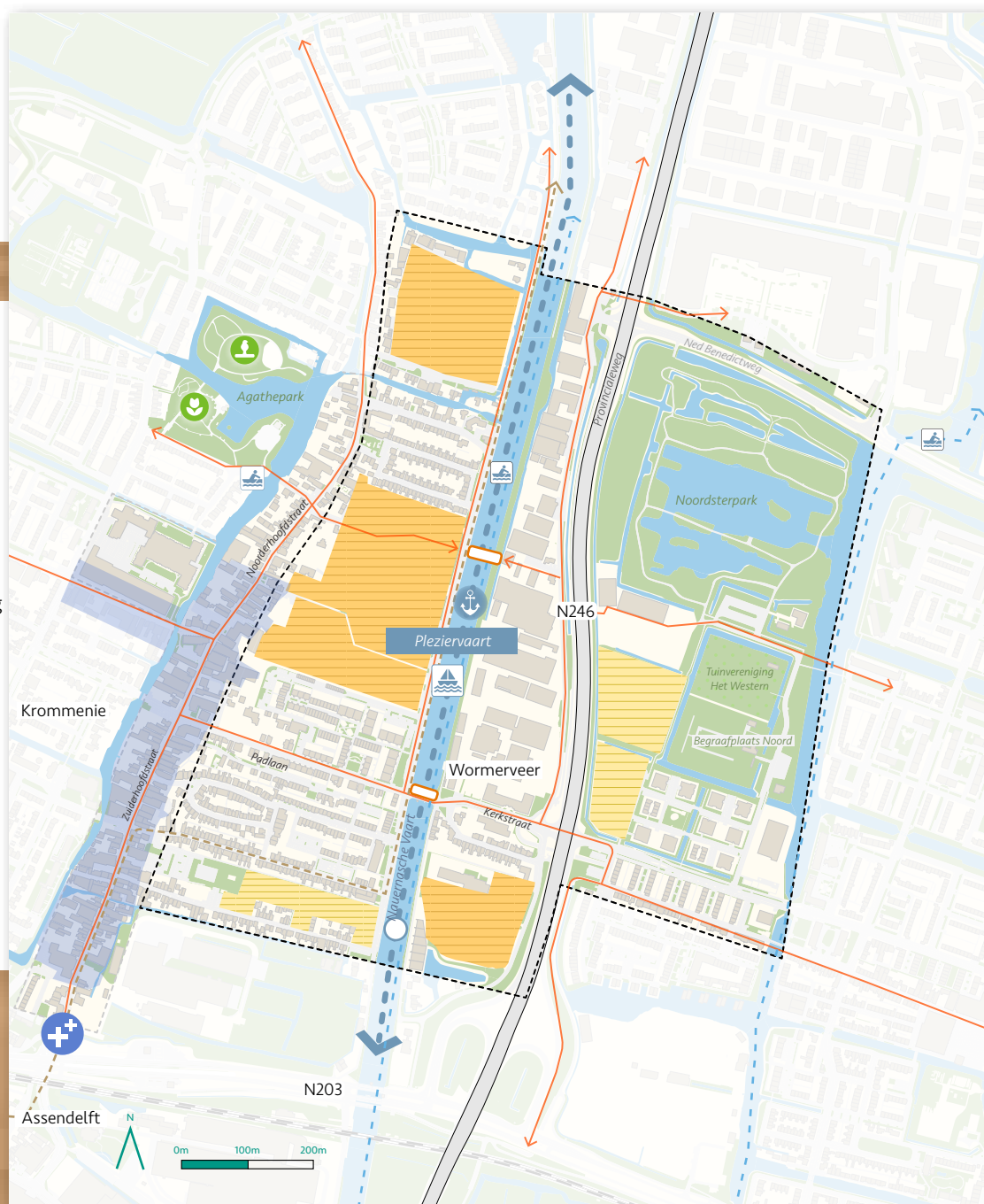

Fig. 30

Cultuurhistorie en natuur

Behoud van industrieel erfgoed, versterken karakteristieke structuren en ecologie

In het gebied rondom de Nauernasche Vaart is de historie nog herkenbaar in de structuren en gebouwen. Samen met het omliggende landschap zorgt dit voor de identiteit van het gebied. Doel is om de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten te koesteren, te benutten en waar nodig te versterken.

Zo heeft de Nauernasche Vaart grote invloed gehad op de ontwikkeling van Krommenie. Langs het water kwam industrie, die zorgde voor economische groei en woningen. Aan de kant van Wormerveer is de komst van de auto en de na-oorlogse wederopbouw bepalend geweest voor de identiteit.

Karakteristieke structuren: linten, dijken, paden en de vaart

De Zaanstreek staat bekend om de linten, dijken en paden. Deze vind je ook rondom de Nauernasche Vaart. Het lint van Krommenie, de vaart met zijn dijken en de provinciale weg zijn belangrijke noord-zuid-verbindingen. Hiertussen liggen paden die het patroon van het oorspronkelijke slagenlandschap volgen. Bij de transformatie naar een woon-werkgebied en bij kleinere veranderingen blijven we deze karakteristieke structuur en uitstraling hanteren. Architectuur en stedenbouw moeten zich voegen naar het karakter van het gebied.

Wel zetten we in op een betere bereikbaarheid. Dit doen we door de beleving van de vaart te versterken. We verminderen de barrièrewerking met fietsverbindingen.

Behoud cultuurhistorisch waardevolle gebouwen

Aan het lint van Krommenie en de Padlaan staan verschillende monumenten. Het Vlaar-gebouw is het enige industriële gebouw dat is aangewezen als monument. Ook kent het gebied een aantal beeldbepalende gebouwen, zoals de spinnerij. In Wormerveer is het PWN-gebouw beeldbepalend.

Al deze gebouwen zijn tekenend voor het verhaal en het karakter van het gebied. Hier willen we zuinig op zijn. We zetten in op behoud en hergebruik van deze gebouwen en het vergroten van de herkenbaarheid.

De rijke natuur rondom de Nauernasche Vaart

Aan de kant van Krommenie zijn, ondanks het industriële karakter, restanten van het open weidelandschap te vinden. Bijvoorbeeld in de vorm van kleine groene plekken. Tussen het dorpslint en de industrie is ook een groene tussenzone ontstaan, waar onder andere ransuilen broeden!

De vaart is een belangrijke ecologische verbinding. Deze verbindt het Noordzee-kanaalgebied met het noordelijk waterland. Vogels, vissen, zoogdieren, insecten en amfibieën maken gebruik van de verbinding. Aan de kant van Wormerveer is het Noordsterpark belangrijk voor de ecologie, flora en fauna. In het waterrijke park vind je onder andere de meervleermuis en de snoek. Langs de Ned Benedictweg komt een insectentuin.

Natuur versterken en beleven

We zetten in op het versterken van de biodiversiteit en het toevoegen van groen. Ook maken we de natuur beter beleefbaar. Dit doen we op verschillende manieren:

De vaart als ecologische verbinding versterken

We kijken samen met het Hoogheemraadschap naar de mogelijkheden voor het vergroenen van de vaart. Dit kan door een deel van de stalen damwanden te vervangen voor metselwerk (op plekken waar ze nog niet vernieuwd zijn). Of drijvende tuin-eilanden of groene vooroevers te plaatsen. Ook onderzoeken we of we met een wandel- en fietspad over de dijk de vaart beter beleefbaar kunnen maken voor inwoners en recreanten. Dit pad vormt ook een directe verbinding met de natuur van de Krommenieër Woudpolder.

Ned Benedictweg met Noordsterpark: potentiële ecologische verbinding

Deze weg verbindt de Zaan met de Nauernasche Vaart. Hier liggen veel kansen om de natuur te versterken met natuurvriendelijke bermen. Samen met de provincie kijken we naar de mogelijkheden.

Programmatie ambitie

Herbestemming cultuurhistorisch waardevolle gebouwen

Versterken biodiversiteit

Fig. 31

Zo ging het er vroeger aan toe bij het iconische Vlaar-gebouw

Fig. 32

Structuren

- Krommenieër lint
- Dijken

Identiteit bebouwing

- Paden-bebouwing
- Industrie-bebouwing
- Industrie- binnen nieuwbouwproject
- Planmatige bebouwing
- Planmatig- binnen nieuwbouwproject

Erfgoed

- Rijksmonument
- Gemeentelijk monument
- Beeldbepalend pand
- Historische waterstructuur

Natuur

- Groene rafelrand
- Bestaande ecologische zone
- Nieuwe ecologische zone

Overig

- Nieuwbouwproject
- Transformatieproject (gemengd woonwerkmilieu)
- Nieuwe fietsverbinding

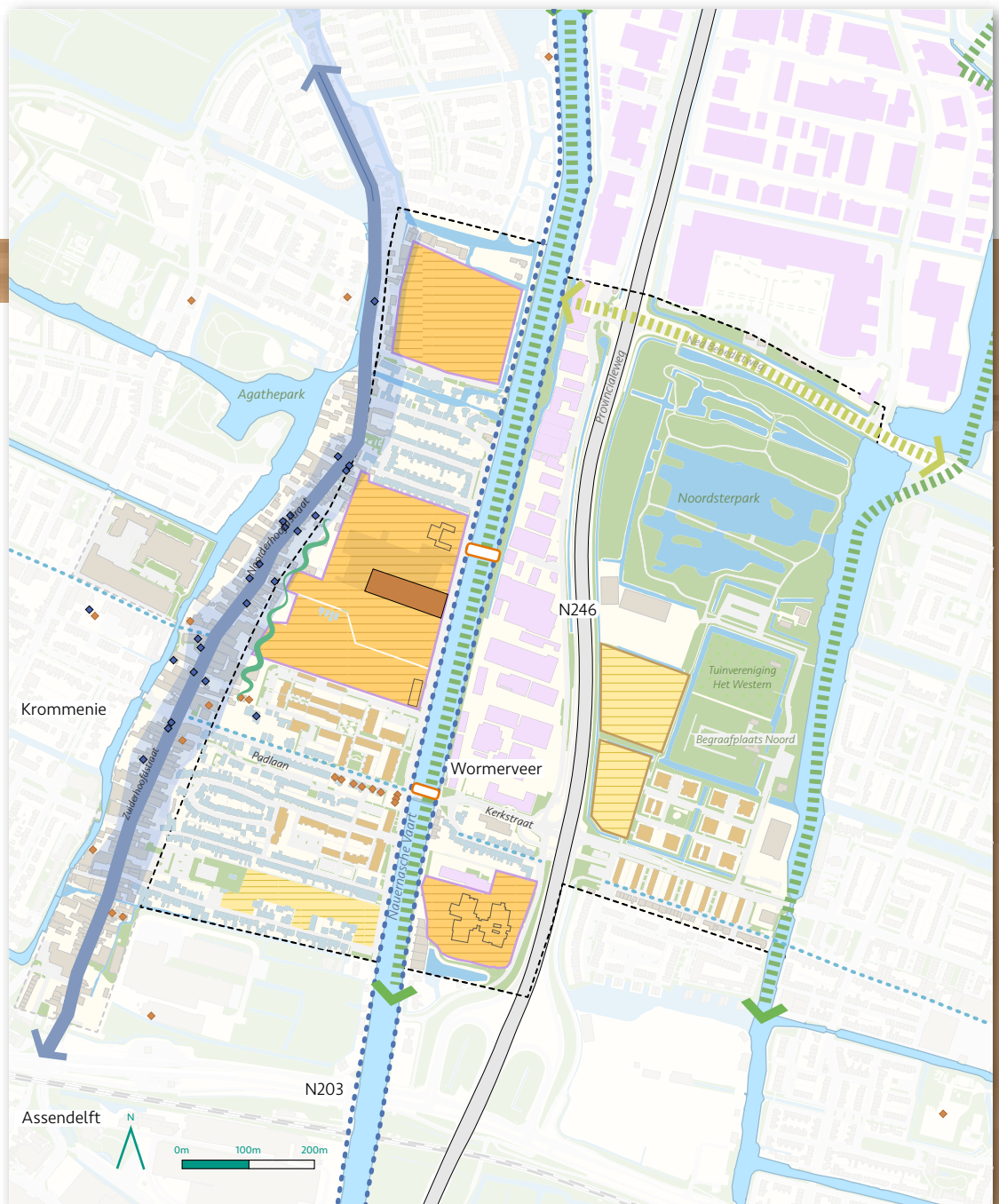

Fig. 33

Voorbeeld van een groene kade met wandelpad (Singelpark, Leiden)

4. Aan de slag als inwoner of ondernemer

Bent u een inwoner of ondernemer rondom de Nauernascher Vaart en wilt u graag zelf ook aan de slag met de zeven speerpunten? Dat kan! Er zijn meerdere manieren waarop u kan bijdragen aan de toekomst van het gebied rondom de Nauernascher Vaart. Hier hebben we er een paar per speerpunt uitgelicht.

Ik wil aan de slag voor een passend woningaanbod

Betaalbare woning

Bent u woningzoekend en heeft u geen ruim budget? Schrijf u dan zo snel mogelijk in bij [WoningNet](#) om wachttijd op te bouwen. Zo vergroot u uw kans op een woning.

Bent je net 18 geworden? Schrijf je dan direct in, zodat je alvast wachttijd

opbouwt en later makkelijker een woning kan vinden.

Verduurzaam uw woning!

Het verduurzamen van uw woning is goed voor het klimaat en voor uw spaarpot. Er zijn verschillende platforms waar u terecht kunt voor vragen, informatie, inspiratie! Ook als het aankomt op de financiering. [Winstuitjewoning](#)
[Woning duurzamer maken](#)
[Zonatlas](#)

Langer zelfstandig thuis wonen

Wilt u langer zelfstandig thuis wonen? Als gemeente geven wij u op onze website graag tips over zorg aan huis, vervoer, het aanpassen van uw woning. Bij een wens om te verhuizen kunnen de [Vrijwillige Ouderen Adviseurs \(VOA's\)](#) u helpen met een inschrijving op [Woningnet](#): het platform om een sociale huurwoning te vinden. Ook is er het [55+ verhuisvoordeel](#). Met deze subsidie wordt u geholpen om de stap naar een andere woning te zetten.

Ik wil aan de slag voor een betere bereikbaarheid

Oplaadpunt aanvragen

Heeft u een elektrische auto, maar is er geen oplaadvoorziening in de omgeving? Dan kunt u [een oplaadpunt aanvragen via MRA-Elektrisch](#). Wanneer de gemeente nieuwe laadpalen krijgt toegewezen, kan er met uw plaatsingsverzoek rekening worden gehouden.

Green Business Club

De GBC zet zich in voor duurzaam ondernemerschap. Ook als het aankomt op mobiliteit. Hier kunt u als ondernemer ook aan bijdragen! Door bijvoorbeeld aan te sluiten bij [de projectgroep mobiliteit](#). Of meedoen met [de Fiets Fun E-bike probeeractie](#).

Vrijwilliger worden bij de buurtbus of stichting Vrijwilligersvervoer Zaanstreek

Wilt u zichzelf inzetten voor de bewoners van de Zaanstreek door mensen met een beperking te brengen. Of door het team van de buurtbus te versterken? [Dan kunt u zich aanmelden als vrijwilliger!](#)

Ik wil aan de slag voor maatschappelijke kracht

Hulp voor jongeren uit Zaanstad

[Straathoekwerk](#) helpt jongeren van 12 tot 27 jaar met verschillende vraagstukken. Zij organiseren trainingen, bieden praktische hulp en ondersteunen waar nodig.

Voor je wijkie

Via het platform [Voor je wijkie](#) kunt u geld, hulp of materiaal inzamelen voor een initiatief. U kunt in contact komen met de gemeente of met andere lokale organisaties die u verder kunnen helpen. U kunt ook inspirerende Zaanse initiatieven van anderen steunen.

Zaankanters voor elkaar

Wilt u vrijwilligerswerk doen of zoekt u vrijwilligers in de Zaanstreek? Kijk dan op [Zaankanters voor Elkaar](#). Deze website is de online marktplaats voor vrijwillige inzet. Dit gaat van burenhulp tot vrijwilligerswerk bij organisaties.

Activiteiten voor jong en oud

Met een bar, eetcafé, kringloopwinkel, concertzaal en filmhuis is er voor iedereen iets te beleven in [de Grote Weiver](#). Kijk voor komende activiteiten in hun [agenda](#) of sluit je aan als [vrijwilliger](#).

Buurthuizen

Heeft u behoefte om mensen te ontmoeten Rondom de Nauernasche

Vaart? Kom langs bij een van de buurthuizen:

- De pelikaan:
(Kervelstraat 185-A, Krommenie)
- 't Blok:
(Doctor Kuijperkade 5, Krommenie)

Samen Zaanstad groener, gezelliger en duurzamer maken

Buurtkracht is in de gemeente Zaanstad op zoek naar bewoners die hun buurt willen verbeteren. Wilt u samen met uw bureau aan de slag om uw wijk mooier, groener, duurzamer en gezelliger te maken? Start dan uw [eigen initiatief](#) of ontdek of er al een [bestaand initiatief](#) bij u in de buurt is waarbij u kunt aansluiten.

Ik wil aan de slag met kwaliteiten en duurzaamheid

Klimaatgesprekken

Wilt u meer inzicht krijgen in wat klimaatverandering met ons doet? En inzichten krijgen over wat u zelf kunt doen aan klimaatverandering? Neem dan deel aan de [klimaatgesprekken](#). Ook als ondernemer kunt u bij deze organisatie terecht voor workshops en meer!

Zaanse Opruim Estafette

Wilt u zich graag inzetten voor een schone buurt, een schone wijk, een schone stad en een schoon milieu? Sluit uzelf dan aan bij de vrijwilligers voor de [Zaanse](#)

[Opruim Estafette](#). Elke derde zaterdag van de maand wordt er in de gemeente een estafette georganiseerd met na afloop een gezamenlijke lunch.

Ga voor groene tuinen, minder wateroverlast en meer biodiversiteit

Maak uw buurt duurzamer door rondom uw eigen huis aan de slag te gaan! Kijk bijvoorbeeld naar de [tips van de gemeente om wateroverlast te voorkomen](#). Of leg een [geveltuin](#) aan! [De gemeente komt dan gratis uw tegels ophalen](#). Wij geven u graag tips en uitleg!

Duurzaamheid voor ondernemers

Als u als ondernemer ideeën of hulp wilt voor het verduurzamen van uw

onderneming dan kunt u contact opnemen met het [Zaans Duurzaamheidsloket](#).

Verduurzamen voor VvE

Als u als VvE wil verduurzamen maar niet weet waar u moet beginnen dan kunt u gebruik maken van het gratis [verduurzamingstraject](#) dat aangeboden wordt door de gemeente.

Krommenie van het gas af

De gemeente Zaanstad is een onderzoek gestart om te kijken hoe Krommenie aardgasvrij kan worden. Wilt u iets doen om [hier aan bij te dragen](#)? Dan kunt u nu al beginnen met het verduurzamen van uw woning. Verder kunt u zich aanmelden voor de [nieuwsbrief](#) om op de hoogte te blijven.

Ik wil aan de slag met cultuur-historie en natuur

Hulp de insecten een handje

Van balkon tot stadspark en van landbouwgrond tot natuurgebied: de Vlinderstichting heeft een [uitgebreide handleiding](#) geschreven vol ideeën, inspiratie en concrete handelingen om insecten te helpen.

Lees je in!

Voor Zaanstad is er een [natuuratlas](#) opgesteld. Hierin komt u alles te weten over de plant- en diersoorten die binnen de gemeentegrenzen leven. Daarbij wordt er vierjaarlijks een [digitale nieuwsbrief](#) uitgestuurd met nuttige informatie en leuke artikelen over het erfgoed in Zaanstad. Geeft u zich op als u hier meer over wil lezen.

Instandhouding erfgoed

Bent u eigenaar van een gemeentelijk monument, kerk of molen? Dan kunt u financiële ondersteuning aanvragen om het erfgoed in stand te houden. Er zijn meerdere opties mogelijk. Kijk of er een passende [subsidieregeling](#) beschikbaar is voor u!

Ik wil aan de slag voor de bedrijventerreinen, wonen en werken

Download de Zaansbusiness app!

Het Zaanse bedrijf IDV Media BV heeft een platform opgericht waar Zaanse ondernemers elkaar kunnen ontmoeten en kunnen netwerken. Met deze app krijgt u toegang tot informatie, een smoeleboek met contactgegevens, nieuwsberichten en netwerkevents. Download hem snel! Kijk op [zaansbusiness.nl](#)

Het Startersloket

Wilt u een eigen onderneming starten? Ga dan naar het [startersloket](#) om uzelf goed voor te bereiden op deze grote stap.

Verbreed je kennis en netwerk

Ben je als jongere op zoek naar extra kennis of een stage? Of wil je graag je netwerk verbreden? Hier kan Local Heroes en 't Lokaal bij helpen! 't Lokaal brengt het bedrijfsleven, onderwijs, overheid en zorg bij elkaar. Zij kunnen je helpen bij het vinden van een passende stage. [Local Heroes](#) kan je op weg helpen met trainingen, excursies en workshops.

Ik wil aan de slag voor toerisme

Meer weten over erfgoed in Krommenie?

Beleef het verleden met een mooie wandeling door Krommenie. Met behulp van het boekje '[Ontdenk het verleden in het heden](#)' kunt u interessanten feiten leren over de panden in Krommenie. Zo leert u iets over wat deze panden bijzonder maakt.

Kom een evenement bijwonen!

Het gebied rondom de Nauernasche Vaart is rijk aan verschillende evenementen die bijgewoond kunnen worden. Kijk op de [evenementenkalender](#) om een uitje te vinden dat u aanspreekt! Of kijk op de kalender hiernaast voor evenementen die ieder jaar weer terug komen.

APR	De traditie van Koningsnacht in Krommenie: vrijmarkt, live muziek en een feestelijke sfeer
MEI	Voorjaarsmarkt Krommenie
JUN	Babbels live festival aan de Omweg in Assendelft
SEP	Najaarsbraderie Krommenie
OKT	Kermis in Assendelft

Afbeeldingen

Kaft Shutterstock, Gemeente Zaanstad

Figuur 1 Cultuurhistorische Verkenning Historische dijken, linten en paden, Gemeente Zaanstad

Figuur 2 idem

Figuur 3 Provinciale Atlas - Noord-Hollands Archief

Figuur 4 Vereniging Zaans Erfgoed

Figuur 5 Kadaster

Figuur 6 Historisch Genootschap Crommenie

Figuur 7 Beeldbank Zaaanschemolen

Figuur 8 Tom Kisjes

Figuur 9 Shutterstock

Figuur 10 Beeldbank Zaanstreek

Figuur 11 Gemeente Zaanstad

Figuur 12 Gemeente Zaanstad

Figuur 13 Historisch Genootschap Crommenie

Figuur 14 Het Geheugen

Figuur 15 Blick op Hout

Figuur 16 Gemeente Zaanstad

Figuur 17 Doopsgezinde kerk Krommenie

Figuur 18 UITdeZaanstreek

Figuur 19 Historisch Genootschap Crommenie

Figuur 20 Zoefft Huttenbouw Wormerveer

Figuur 21 UITdeZaanstreek

Figuur 22 Vogelvlucht Gemeente

Figuur 23 VOF Horizon Ontwikkeling, architectenbureau VVKH

Figuur 24 K_Dekker

Figuur 25 UITdeZaanstreek

Figuur 26 Tom Kisjes

Figuur 27 Stichting vrienden van het Agathepark

Figuur 28 Blick op Hout

Figuur 29 Historisch Genootschap Crommenie

Figuur 30 Shutterstock

Figuur 31 Gemeente Leiden

Figuur 32 Pascal Fielmich

Figuur 33 Shutterstock

